Opłata pocztowa uiszczona ry załtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 69 (1062) | Łódź, Wtorek 22 Marca 1927 | פינפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דינסטאָג יח אדר ב תרפ״ז. | Nr. 69 (1062)

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-7

פּוילישע-דייטשע אונטערהאַנדלונגען

וועלען ווייטער געפיהרט ווערען אין וואַרשאַ.

וואַרשאַ, 21. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי האָט נאַכמיטאָג קאָנפערירט מיט׳ן דייטשען געזאַנדטען ראַוישער און האָבען זיך געגענזייטיג איבערגעגעבען, אַז זייערע רעגירונגען האָבען אַקצעפּטירט די געשפּרעכען, וואָס זענען געפיהרט געוואָרען צווישען די פאָרשטעהער פון ביידע רעגירונגען אין גענף.

איצט וועלען פיהרען די ווייטערדיגע אונטערהאַנדלונגען דער פּוילישער האַנדעלס-מיניסטער און דער דייטשער געזאַנדטער אין וואַרשאַ.

קאַנטאָנער מיליטער פאַרנומען שאַנכאַי.

לאָנדאָן, 12 (אַטע) דאָס מיליטער פון דער קאַנטאָנער רעגירונג האָט היינט 6 אַ זייגער אריינמאַרשירט אין שאַנכאַי נישט אַנטרעפענדיג אויף קיין ווידערשטאַנד.

שאַנכאַי, 21 (ספּ. טעל.) דאָס מיליטער פון דער קאַנטאָנער רעגירונג האָט אריינמאַרשירט אין שאַנכאַי וואו ס׳האָט זיך אָנגעהויבען אַ גענעראַל-שטרייק. קאָמענדאַנט גענעראַל פי-שו-טשען האָט זיך צוריקגעצויגען אויף דער טעריטאָריע פון דער פראַנצויזישער קאָנצעסיע, דאָס מיליטער האָט פאַרנומען טשאַנגטשעי און האָט אַזוי-אַרום בעקומען די קאָנטראָל איבער דער באַהן קאָמוניקאַציע אויף דער ליניע שאַנכאַי - נאַ קין בעדראָהענדיג דאָס צפון-מיליטער.

דאָס פאַלען פון שאַנכאַי איז אַ וויכטיגע געשעהעניש אין דער וועלט-פּאָליטיק. פאַר ענגלאַנד איז עס אַ גוואַלדיגע מפּלה, וואָס קען האָבען אויסערגעוועהנליכע פאָלגען. קאַנטאָן איז געוועזען דער איינציגער אפּעראַציאָנס-פונקט פון די אייראָפּעער אין כינא

לאָנדאָן, 21 (אַטע) היינט פריה האָט דאָס קאַנטאָנישע מיליטער פאַרנומען דעם כינעזישען טייל פון שאַנכאַי, ס׳איז פּראָקלאַמירט געוואָרען אַן אַלגעמיינער שטרייק אויף דעם געביט פון אינטערנאַציאָנאַלער קאָנצעסיע. דער שטרייק איז געווענדעט אין דער ערשטער רייה געגען ענגלאַנד.

ס׳איז ערקלערט געוואָרען אויסנאַהם צושטאַנד. די וואַך אַרום די קאָנצעסיעס איז פאַרשטאַרקט געוואָרען. די שיפען האָבען אַרויסגעזעצט אויפ׳ן ברעג ווייטערדיגע אָפּטיילונגען מאַטראָזען. טראָץ דעם אַלגעמיינעם שטרייק הערשט אין די קאָנצעסיעס רוה.

לאָנדאָן, 21. (ספּ. טעל) די בעפעלקערונג פון שאַנכאַי באַגלייט מאַסענווייז פון שטאָדט.

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.) פון שאַנכאַי ווערט מיטגעטיילט, אַז דאָס קאַנטאָנער מיליטער האָט פאַרנומען לונג-אוי-אַ, 4 ענגלישע מייל פון דער פראַנצויזישער קאָנצעסיע.

לאָנדאָן, 21 (אַטע) דאָס מיליטער אין שאַנכאַי איז עטליכע מאָל אַרויסגעטרעטען מיט געוועהר געגען די שטרייקענדע דעמאָנסטראַנטען.

דער פערלויף פון ארץ-ישראל-דרייוו אין אמעריקא.

ניו-אָרלעאַן (יט.א.) דאָ איז שוין צונויפגעזאַמעלט געוואָרען 12 טויזענד דאָלאַר פון דער אַלגעמיינער סומע 50 טויזענד דאָלאַר, וואָס איז אָנגעצייכענט געוואָרען פאַר׳ן בעצירק ניו-אָרלעאַן דורכ׳ן פאַראייניגטען קאָמיטעט פון דער ארץ-ישראל-קאַמפּאַניע אין אַמעריקאַ.

סיראַקאָוו (שטאַט ניו-יאָרק). דאָ האָט זיך אָנגעהויבען די פּאָלעסטיגע זאַמלונג פון 50 טויזענד דאָלאַר, וואָס דאַרפען לויט׳ן פּלאַן פון פאַראייניגטען א״י ישראל-קאָמיטעט אין אַמעריקאַ געזאַמעלט ווערען אין דער שטאָט טיראַקאָוו און אומגעגענד.

די זאַמלונג איז געעפענט געוואָרען מיט אַ באַנקעט אין גרעסטען האָטעל פון שטאָט, אויף וועלכען עס איז אַרויסגעטרעטען מיט אַ רעדע ראַבינער ד״ר סטיפען ווייז.

יוגאָסלאַוויש-איטאַליענישער סכסוך

זאָל איבערגעגעבען ווערען אין פעלקער-ליגע.

לאָנדאָן, 21 (אַטע) דער איטאַליעניש - יוגאָסלאַווישער קאָנפליקט ווערט ברייט בעהאַנדעלט אין דער ענגלישער פּרעסע. „דיילי טעלעגראַף״ שרייבט, אַז דער ספּעציעלער כאַראַקטער פון די רעגירונגען אין אַלבאַניען ערלויבט נישט צו מאַכען קיין קלאָרע פעסטשטעלונגען צי די אינערליכע סיטואַציע אין אַלבאַניען ווערט גרינדליך געענדערט ווערען.

„דיילי ניוס״ איז אין דער מיינונג, אַז דער איצטיגער צושטאַנד אין אַל-באַניען קאָן זיך אין יעדער רגע ענדערען און אַזעקשטעלען די פעלקער-ליגע פאַר איינע פון די שווערסטע פּראָבלעמען, וועלכע זי האָט געהאַט אין פערלויף פון איהר עקזיסטענץ.

פּאַריז, 21. (אַטע) זונטאָג אָוונד האָט דער דייטשער אַמבאַסאַדאָר בעזוכט דעם גענעראַל-סעקרעטאַר בערטעלאָט און איהם געפרעגט, צי עס וואָלט נישט נויטיג געווען צוזאַמענצורופען אַן אויסערגעוועהנליכע סעסיע פון פעלקער-ליגע-ראַט, צוליב די אָנגעשטרענגטע בעציהונגען צווישן יוגאָסלאַוויען און איטאַליען.

בערטעלאָט האָט ערקלערט, אַז מ׳מוז וואַרטען ביז בריאַן וועט זיך אומקערען קיין פּאַריז און וועט באַלד זיך שטעלען אין פערבינדונג מיט דעם איטאַליענישען אַמבאַסאַדאָר. בערטעלאָט האָט אויפמערקזאַם געמאַכט דעם דייטשען אַמבאַסאַדאָר, אַז די יוגאָסלאַווישע רעגירונג איז מסכים אויף אַ פערמיטלונג פון די גרויסע מלוכות.

בעלגראַד, 21 (ספּ. טעל) דער יוגאָסלאַווישער אויסערן-מיניסטער פּעריטש האָט אין דער סקופּשטשינע געהאַלטען אַן עקספּאָזע, וואָס האָט געמאַכט אַ שטאַרקען איינדרוק, בפרט ווען ער האָט פּראָטעסטירט געגען די אַלאַרמירענדע ידיעות וועגען דער יוגאָסלאַווישער כלומרשטער בעוואָפנונג. דער מיניסטער האָט קאַטעגאָריש ערקלערט, אַז יוגאָסלאַוויען טראַכט נישט וועגען קיין שום מיליטערישע אָוואַנטורעס. דער מיניסטער איז מסכים, אַז אַ כלייט פון אַלע לענדער זאָלען זיך איבערצייגען, אַז דער צושטאַנד פון יוגאָסלאַווישען מיליטער איבערשטייגט נישט די נאָרמאַלע גרויס.

פּאַריז, 21. (ספּ. טעל.) די ידיעות פון דער איטאַליענישער פּרעסע וועגען די יוגאָסלאַווישע בעוואָפנונגען ווערען דורך דער פראַנצויזישער רעגירונג בעטראַכט פאַר איבערטריבענע. מ׳רעכענט, אַז ס׳וועט קומען צו אַ פערמיטלונג פון דער פעלקער-ליגע.

בעלגראַד, 21 (ספּ. טעל.) די בעלגראַדער „פּאָליטיקאַ״ טיילט מיט פון טיראַן, אַז די אַלבאַנישע רעוואָלוציאָנערען האָבען אָנגעהויבען א פראָפּאַגאַנדע געגען דעם איטאַליעניש-אַלבאַנישען אָבמאַך, וואָס איז געשלאָסען געוואָרען אין טיראַן. הונדערט איטאַליענישע אָפיצירען זענען אַרויף אויפ׳ן אַלבאַנישען ברעג, כדי צוצוגרייטען מיליטערישע אָפּעראַציעס געגען די אַלבאַנישע רעוואָלוציאָנערען.

די רעוואָלוציאָנערען בעשולדיגען דעם פּרעזידענט אַכמעד זאָגו, אַז ער וויל זיך ערקלערען אַלס אַלבאַנישער קעניג אונטער׳ן פּראָטעקטאָראַט פון ענגלאַנד. די אַלבאַנישע רעוואָלוציאָנערען רעכענען אויס אויף דער מיטהילף פון בעלגראַד, מאָסקווע און פּאַריז.

פּאַריז, 21 (אַטע) דעפּ. בלום האָט אריינגעטראַגען אַן אינטערפּעלאַציע פאָדערענדיג אַז די רעגירונג זאָל ערקלערען, איהר שטעלונג צום איטאַליעניש-יוגאָסלאַווישען סכסוך.

פּאַריז, 21 (א. ט. ע.) זשורנאַל טיילט מיט, אַז די יוגאָסלאַווישע רעגירונג האָט בעשלאָסען דעם גאַנצען קאָנפליקט מיט איטאַליען איבערצוגעבען דעם ראַט פון דער פעלקער-ליגע.

ראַט פון ארבייטס-שוק

ביים אַרבייטס-מיניסטעריום.

וואַרשא, 21 (אַטע) דאָס אַרבייטס-מיניסטעריום האָט אויסגעאַרבייט אַ פּראָיעקט פון אַ ראַט פון אַרבייטס-שוץ׳ וועלכע וועט פיהרען איהר טעטיגקייט לויט׳ן מוסטער פונ׳ם עמיגראַציע-ראַט, וואָס עקזיסטירט ביים אַרבייטס-מיניסטעריום.

וואַרשאַווער קהלה-ראַט

נישט אָנגענומען די דימיסיע פון דער קהלה-פערוואַלטונג.

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון קהלה-ראַט. די דימיסיע פון דער קהלה-פערוואַלטונג איז נישט אָנגענומען געוואָרען. ס׳איז אָנגענומען געוואָרען דער פאָרשלאַג פון די פאָלקיסטען, אַז די הכנסות פון ביוּדזשעט זאָלען זיין לויט׳ן יאָהר 1925 און די הוצאות לויט 1926 י. די פראַגע וועגען דער שחיטה איז דערווייל געבליבען אָפען און דאָס האָט ערמעגליכט דער אגודה צו שטימען פאַר׳ן פאָרשלאַג.

מאָרגען וועט פאָרקומען אַ זיצונג פון דער פערוואַלטונג, וועלכע וועט אָננעהמען אַ שטעלונג צו די דאָזיגע בעשלוסען.

ווייס-רוסישע „הראָמאַדע״ ערקלערט פאַר אומלעגאַל.

וואַרשאַ, 21. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). נאָך דער פעראָרדנונג פון אינערן-מיניסטער, אַז די אומאָבהענגיגע פּויערים-פּאַרטיי (נ.פ.כ.) ווערט ערקלערט אַלס אומלעגאַלע, האָבען די וואָיעוואָדעס אין ווילנאָ, ביאַליסטאָק, נאָוואָגרודעק און אין פּאָלעסיע אַרויסגעגעבען אַ פעראָרדנונג, אַז די ווייס-רוסישע „הראָמאַדע״ ווערט ערקלערט פאַר אַן אומלעגאַלע פּאַרטיי.

נעכטען איז די פּאָליציי געקומען אויף סטאַראָוויצקאַ 38 און לאָקאַל פון נ. פּ. כ. און אַדורכגעפיהרט דאָרט אַ רעוויזיע, צוגענומען פערשידענע זאַכען און געוואָלט פער׳חתמ׳נען דעם לאָקאַל. דעפּ. באַלין, וועלכער איז אָנגעקומען אַהין, האָט ערקלערט, אַז אין דעם לאָקאַל געפינט זיך זיין וואוינונג. אַזוי ווי אין דעם לאָקאַל האָט זיך נישט געפינען קיין בעטעל, האָט די פּאָליציי נישט געוואָלט אָנערקענען דעם לאָקאַל פאַר אַ וואוינונג איז איז דאָרט געבליבען. ערשט אין אָוונד, ווען מען האָט געבראַכט אַ בעטעל, האָט די פּאָליציי פערלאָזט דעם לאָקאַל.

די פּאָליציי האָט אויך אַדורכגעפיהרט אַ רעוויזיע אין לאָקאַל פון רעדאַקציע „יוטשענקאַ״, האָט דעם לאָקאַל נישט פער׳חתמ׳עט און קיינעם נישט אַרעסטירט.

איבערהויפּט זענען אין שטאָדט פאָרגעקומען פיל רעוויזיעס און אַרעסטען.

די פּאָליציי האָט קאָנפיסקירט די בורזשעט רעדע פון דעפּ. סידערקעוויטש און די בראָשור פון דעפּ. סאָכאַצקי וועגען אַרעסט פון די 5 ווייס-רוסישע דעפּוטאַטען.

פעליקס וואַרבורג און לואי מאַרשאַל

וועלען בעזוכען פּוילען אויפ׳ן וועג קיין ארץ-ישראל.

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אַהער זענען אָנגעקומען ידיעות, אַז נאָך פּסח פאָהרט אַרויס דער אייראָפּעאישער דירעקטאָר פון „דזשאָינט״ ד״ר בערנאַרד קאַהן קיין רוסלאַנד, כדי זיך נעהמען בעקענען מיט דער לאַנדווירטשאַפטס-אַקציע וואָס ווערט דאָרט געפיהרט.

אין מאי פאָהרען אַרויס קיין דייטשלאַנד, פּוילען, רוסלאַנד, רומעניען און ארץ-ישראל פעליקס וואַרבורג און לואי מאַרשאַל.

פרויען-הענדלער פאַר׳ן געריכט.

בודאַפּעשט, 21 (ווים) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט איז אין בודאַפּעשט פאָרגעקומען דער סענסאַציאָנעלער פּראָצעס געגען די בעאַמטע פון מלוכה-אַמט פאַר אַרבייטס-פערמיטלונג, וואָס זענען בעשולדיגט אין פרויען האַנדעל.

דעם לייטער פון אַמט ד״ר פראַנץ שציטצאַ, וועלכער איז בעשולדיגט געוואָרען, אַז ער האָט אין 12 פאַלען מיסגעברויכט מיט זיין אַמט און דריי בעאַמטע ווייסבערגער, משרת און אייזלער זענען פריינעשפּראָכען געוואָרען.

דער אורטייל ווערט בעגרינדעט מיט דעם, וואָס די בעאַמטע האָבען נישט געוואוסט, צו וועלכען צוועק דאָס פאַרפאָלק גראָסמאַן האָבען אָנגעשטעלט די מעדלעך.

דער בעזיצער פון אַ הייזעל, סאַלאָמאָן גראָסמאַן, זיין פרוי און דער אַגענט מיכאל טאָט זענען אָנערקענט-געוואָרען פאַר שולדיג אין פרויען-האַנדעל און זענען פער׳משפּט-געוואָרען גראָסמאַן אויף 1 יאָהר תפיסה, זיין פרוי אויף 6 חדשים און טאָט אויף 2 חדשים. דער פּראָקוראָר האָט אָנגעגעבען אַן אַפּעלאַציע.

אָפּשאַפען דעם אַמט פון מלוכה-פּרעזידענט

ווילען די סאָציאַליסטען אין לעטלאַנד.

ריגאַ, 21. (א.ט.ע.) ביי די סאָציאַליסטען איז ענטשטאַנען אַ פּראָיעקט אָפּצושאַפען דעם אַמט פון מלוכה-פּרעזידענט און זיינע פונקציעס איבערגעבען דעם פּרעזידענט פון סיים.

דער הויפּט-קאַמף אַרום דעם אַמט פון מלוכה-פּרעזידענט פיהרט זיך איצט צווישען די סאָציאַליסטען און דעם פּויערים-פערבאַנד.

אלוועלטליכע עמיגראַציע-קאָנפערענץ.

כוליגאַנישער אנפאַל פון האַקענקרייצלער אויף יודען אין בערלין.

אלוועלטליכע יוד. עמיגראַציע-קאָנפערענץ אין פּאַריז.

נ י ו - י אָ ר ק, 21 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) „היאַס" און „יעאַס" האָבען בעשלאָסען איינצוואָרדנען דעם 5 אַפּריל אין פּאַריז אַ יודישע עמיגראַציע-קאָנפערענץ מיט דער בעטייליגונג פון אַלע יודישע עמיגראַציע-געזעלשאַפטען.

פסח-הילף-אַקציע פאַר פּוילען און אוקראַינע

פון פעדעראַציע פון די יודישע הילף אינסטיטוציעס אין לאָנדאָן.

ל אָ נ ד אָ ן, 21 (יט"א טעלעגראַפיש) די פעדעראַציע פון די יודישע הילף-אינסטיטוציעס אין לאָנדאָן האָט בעקומען טעלעגראַפישע ווענדונגען פון פּוילען און אוקראַינע ארויסצושיקען הילף אויף פּסח.

די פעדעראַציע האָט בעשלאָסען פאַרצונעהמען אַ הילף-אַקציע אויף פסח פאַר די דערמאָנטע לענדער, ארויסשיקען מצות א. ד. גל.

רומעניען זוכט אַ הלוואה אין פראַנקרייך.

פּ אַ ר י ז, 21. (י.ט.א. טעלעגראַפיש). דער הויפּט-דירעקטאָר פון דער רומענישער נאַציאָנאַל-באַנק געפינט זיך אין פּאַריז און בעמיהט זיך צו בעקומען אַ הלוואה. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט בעמיהט זיך די רומענישע רעגירונג אָפּצולייקענען די ידיעות וועגען די רדיפות אויף יודען אין רומעניען.

אַראַבישער מעמאָראַנדום צום פעלקער-בונד.

אין ארץ-ישראל איז נישטאָ קיין אָרט פאַר יודישער עמיגראַציע, זאָגען די אַראַבער.

י ר ו ש ל י ם, 21 (יט"אַ טעלעגראַפיש). דעם מעמאָראַנדום פון אַראַבישען עקזעקוטיוו צום פעלקער-בונד, וועט בעטראַכטען די מאַנדאַטען-קאָמיסיע.

דער מעמאָראַנדום ענטהאַלט 5 אָנקלאַגעס געגען ארץ-ישראל. אין ווייטער צווישען אַנדערעס אָן, אַז די ארץ-ישראל רעגירונג איז שולדיג דערין, וואָס די יודישע עמיגראַציע קיין ארץ ישראל איז געפאַלען, ווייל זי האָט געפיהרט אַ פאַלשע פּאָליטיק. אין מעמאָראַנדום דריקט דער אַראַבישער עקזעקוטיוו אויס די איבערצייגונג, אַז דאָס פאַלען פון דער יודישער עמיגראַציע קיין ארץ-ישראל איז דער בעסטער בעווייז, אַז אין ארץ-ישראל איז נישטאָ קיין אָרט פאַר יודישע עמיגראַנטען.

אַ „געזונדהייטס-חודש" אַרדענט-איין „טאַז".

ו אַ ר ש אַ , 21, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דער אינערן-מיניסטער האָט ערלויבט דער צענטראַלע פון „טאַז" איינצואָרדנען אין גאַנץ פּוילען אין משך פון 20. אַפּריל ביז'ן 20. יוני „אַ געזונדהייטס-חודש" אויף צו פיהרען פּראָפּאַגאַנדע און אויפקלערונג צווישען דער יודישער בעפעלקערונג, ווי אַזוי אָפּצוהיטען פון פערשידענע קראַנקהייטען א. ד. גל.

דאָס שטעהט אין צוזאַמענהאַנג מיט דער געפּלאַנטער אַקציע פון אינערן-מיניסטעריום דורכצופיהרען אַ געזונדהייטס-פּראָפּאַגאַנדע אין גאַנצען לאַנד.

האַקען-קרייצלער בעפאַלען דעם ראָמאַנישען קאַפע אין בערלין

און שלאָגען די יודישע געסט.

ב ע ר ל י ן, 21 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) היינט איז אַ באַנדע האַקען-קרייצלער בעפאַלען דעם ראָמאַנישען קאַפע, וועלכער ווערט בעזוכט פון יודען, און געשלאָגען די יודישע געסט, דעם ד"ר אַדאָלף קאָהן פון פּוילען האָבען די כוליגאַנעס צושלאָגען ביז בלוט אַזוי, אַז אַ דאָקטאָר האָט איהם ערטיילט הילף. די באַנדע כוליגאַנעס זענען ענטלאָפען. די פּאָליציי פיהרט אַן אויספאָרשונג.

ענגלישער לופט-שיף-פערקעהר דורך ארץ-ישראל.

י ר ו ש ל י ם , 21. (י.ט.א. טעלעגראַפיש). דאָ איז בעפייערט געוואָרען די איינוויהונג פון, דער ענגלישער לופט שיף-סטאַציע.

דער לייטער פון ענגלישען לופט-שיף-פערקעהר קאַפּיטאַן בירקעל האָט געהאַלטען אַ גרעסערע רעדע, אין וועלכער ער האָט אָנגעוויזען אויף די גרויסע פערספּעקטיווען פון לופט שיף-פערקעהר אין ארץ ישראל.

פלומער האָט אָנגעוויזען, אַז מיט'ן איינפיהרען דעם לופט-פערקעהר דורך ארץ-ישראל, ווערט ארץ-ישראל אַ וויכטיגער פונקט פון דער ענגלישער מזרח-אימפעריע.

אויסוואַנדערונגס-פּסיכאָז צווישען די בערג-יודען.

מ'לאָזט אָב אַלע בעשעפטיגונגען און מ'וואַרט אויף איבערוואַנדערונג.

מ אָ ס ק וו ע (י.ט.א.) פון באַקו ווערט מיטגעטיילט, אַז צווישען די בערג-יודען פון גאַנץ אַזערבאַידושאַן בעמערקט זיך אַ אומגעהויערער אויסוואַנדערונגס-פּסיכאָז.

די בערג-יודען, וועלכע זענען שטאַרק אָבגעשטאַנען, האָבען די קאָלאָניזאַציע-פּלענער און רעוואָלוציעס אָנגענומען פאַר אַ פאַקט, אַז אַלע בערג-יודען פון גאַנץ אַזערבאַידושאַן ווערען היינטיגעס יאָהר איבערגעפיהרט אויף ערד אַרבייט. פון אַלע שטעט און שטעטלעך פון די ווייטעסטע ישוב'ים האָבען זיך אַ לאָז געטאָן בערג-יודען קיין באַקו, פערשרייבען זיך אויף ערד-אַרבייט. סוחרים, הענדלער, בעל-מלאכות, קוסטאַרען, אַרבייטער פערמעגליכע און אָרימע, יונגע און אַלטע, ווער עס דאַרף און ווער עס דאַרף נישט קומען און פאָדערן, אַז מען זאָל זיי שיקען אויף ערד, עס פערשרייבען זיך גאַנצע גרופּען משפחות און גאַנצע קאָלאָניעס.

וועגען די שוועריגקייטען פון דער איבערוואַנדערונג און די בעגרעניצטקייט פון מיטלען, טראַכטען זיי אפילו נישט. זיי זענען זיכער, אַז געלר דערויף איז פאַרהאַן לרוב, נאָר מען בעהאַלט עס פון זיי אויס...

די טרויריגע רעזולטאַטען פון אַט דעם מאַסען-פּסיכאָז הויבען זיך שוין אָן צו בעוויזען. אין די דערפער, וואו מען דאַרף זיך גרייטען צו פריהלינגס-אַרבייט טוט מען נישט, נאָר מען זיצט און מען וואַרט אויף דער איבערוואַנדערונג. אין קובאַן, וואו עס וואוינען אַ בעדייטענדע צאָהל בערג-יודען און וואו מען דאַרף אינגיכען צוטרעטען איינצואָרדנען אַ געוויסע צאָהל בערג-יודען אויף ערד, איז ביי דער אָרטיגער יודישער בעפעלקערונג אָבגעפאַלען דער אינטערעס דערצו, מחמת מען וואַרט אויף אויסוואַנדערונג. מען האָפט אָבער, אַז דער בעשלוס פון אַזערבאַידושאַנער קאָמיסאַריאַט פאַר אַגריקולטור אויסצוטיילען 400 דעסיאַטין ערד פאַר דער אָרטיגער יודישער בעפעלקערונג, וועט אפשר אָבשוואַכען ביי זיי דעם דראַנג נאָך איבערוואַנדערונג.

די געזאַמעלטע שריפטען פון „בעל-מחשבות".

ב ע ר ל י ן, (י. ט. א.) זייט אייניגע יאָהר איז אין בערלין טעטיג אַ קאָמיטעט פון יודישע ליטעראַטען מיט'ן פּראָפ. שמעון דובנאָוו בראש, וועלכער האָט זיך געשטעלט די אויפגאַבע ארויסצוגעבען די געזאַמעלטע שריפטען און אַרטיקלען פון בעל-מחשבות (דר. עליאַשעוו).

די טעג וועט שוין ערשיינען דער ערשטער באַנד פון די געזאַמעלטע שריפטען „אונטער'ן ראָד". אין ערשטען באַנד וועלען אַריינגעהן די אַרטיקלען, וואָס דער פערשטאָרבענער בעל-מחשבות האָט אָנגעשריבען אין די יאָהרען פון דער וועלט-מלחמה און דער רעוואָלוציע. דער טיטול „אונטער'ן ראָד" האָט בעל-מחשבות אַליין אויסגעקליבען, ווען ער האָט געזוכט אַ פּאַסיגען נאָמען פאַר די איבערלעבענישען פון די יודישע פאָלקס-מאַסען בעת'ן קריג און דער רעוואָלוציע.

DR PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1, טעלעפאָן 25-38

ווענערישע און האָר - הויט - קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוענד, דאַמען: פון 4—5 נאַכם.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Generalne Przetadswicielstwo: F-a H. PODKOMORSKI i S-ka, Warszawa, Nowy Swiat 2.

א פאַבריקס-לאָקאַל

געאייגנעט פאַר אַ וועבעריי אָדער שפּינעריי מיט טראַנסמיסיעס, צענטראַל-בעהייצונג מיט אַ סעפּאַראַטען הויף און שאַפּען,

אָפּצוגעבען פון 1-טען אַפּריל ד. י.

צו ערפאַהרען ביי דער פירמע לעהיט און ברושעווינסקי, שענקיעוויטשאַ 163, טעלעפאָן 738 — 5645, אָדער ביי ה' ברושעווינסקי, ליפּאָוואַ 20, טעלעפאָן 4024. 668

זאַפּאַרט צו פערמיטען

צוויי וואוינונגען

צו 2 צימער און קוך מיט אַלע בעקוועמליכקייטען, ווי אויך 4 צימער און קוך מיט אַלע בעקוועמליכקייטען, נעבען אַלטען מאַרק. 667

צו ערפאַהרען זגערזשער 2, אוניקאָווסקי.

די פאַמיליע קלעבער, צו דער פערלאָבונג פון זייער זוהן

מאַרעק מיט פרל. טאָלא מאַשקאָוויטש

ווינשט אַ גליקליכע צוקונפט

פאַמיליע גאָלדבערג. 699

א מייסטער (יוד)

פאַר אַ שטרימף-פאַבריק נאָך פּאַלעסטינאַ

גוטער פאַכמאַן אין הערן-זאָקען און דאַמען-שטרימף

Corona Maszyny SZubert i Salzer

אָפערטען מיט אָנגאַבע דער ביזהעריגער טעטיגקייט אין אַדמיניסטראַציע פון דער צייטונג סוב. „B. S."

לונגען-קראַנקהייטען!

רעקאָמענדירט דורך די ה"ה דאָקטוירים

Balsam Thlocolan Aqe

ביי הוסטען, בראָנכיט, הוסט פערליכטערט ביי פלעגמאַ, פערשטאַרקט דעם אָרגאַניזם און דעם וועלבסטגעפיהל פון קראַנקען, פערגרעסערט די וואָג פון קערפּער

„Balsám Thlocolán Aqe" פערקויפען אַפּטייקען.

פערלאַנגט נור אין אָריגינעלער פאַקונג פון דער אַפּטייק 1462

A.Gąsecki w Wărszăwie, ul. Leszno 41

טליתים-פאַבריק

אויסגעבעטענע פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע און זיידענע טליתים פון טערקישע, ווי אויך טליתים-קטנים הגרט און דעטייל! מיט אויספערטיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית

צו בעקומען ביליגער ווי איבעראַל

ביי א. ה. ציטרינאָווסקי, קאַמיענאַ 1,

אין צוויטען מויער פאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 298

בעמערקונג: ס'הערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען.

די מאָדערנסטע

לאָמפּען

פאַר שפּייז-צימערן און קאַבינעטען

קויפט זיך אַמבעסטען צו פאַבריקס-פּרייזען נור ביי ש. פ. שמאַלעוויטש

פּאָלודניאָווא 8.

בעמערקונג: עס ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי איבעראַרבייטונג פון גאַז אויף עלעקטריע, אויך אַקסעדירט. 1523

אַכטונג, צייטונגס-פערשפּרייטער אין לאָדז!

זונטאָג, איז אויסגעבראָכען אַ שטרייק געגען די צייטונגען „היינט" און „מאָמענט".

מיר פאָדערן אויף די צייטונגס-פערשפּרייטער די אויבענדערמאָהנטע צייטונגען נישט צו פערשפּרייטען ביז אונזערע גערעכטע פאָדערונגען וועלען נישט ווערען נאָכגעגעבען.

גלייכצייטיג ווענדען מיר זיך צו אַלע לעזער נישט צו קויפען די צייטונגען געגען וועלכע עס ווערט געפיהרט דער שטרייק. מיט אַכטונג

די פערוואַלטונג פון צייטונגס-פערשפּרייטער - פעראיין אין פּוילען.

אָבטיילונג לאָדז. 1553

הויפּט-דיוואַנען-סקלאַד פון דיוואַנעס,

כאָרניקעס, פּלוש-און טיול-דעקען, פּאַרטיערען, גאַרדינען עטאַמין, די לעצטע נייהייטען ווי אויך מעבעל-איבערצוג לינאָלעאום, צעראַטען און ראָלעטען

מעבעל-פּאַסמאַנטעריע

הורט-און דעטייל-פערקויף הורט-און דעטייל-פערקויף

28 F. FUTERMAN, ŁÓDŹ 28

פּיעטריקאָווער 28, טעל. 21-29.

אויפ'ן באלקאן

איז חידער אונרוהיג.

דער באלקאנישער ווולקאן איז ווי-דער געווארען אונרוהיג. עס הערען זיך די ערשטע אונטערערדישע שטויסען, וועלכע זענען ענליך צום יאהר 1914, און קענען זיך פערוואנדלען אין דער-זעלבער מורא'דיגע קאטאסטראפע, וועמענס נאכוועהען מיר פיהלען נאך עד-היום.

דאס מאל הויבט אן דאס מיוולאני-שע שפיל דאס פאשיסטישע איטאליען, דער געגנער איז יוגאסלאוויען און די דירעקטע סיבה — אלבאניען.

די איטאליענישע רעגירונג האט זיך בעווענדעט מיט אפיציעלע נאטעס צו דייטשלאנד און ענגלאנד, אז זי בעזיצט בענויגע ידיעות וועגען דעם, אז יוגא-סלאוויען פראיעקטירט אן'אנפאל אויף אלבאניען, כדי אראפצוווארפען די דאר-טיגע רעגירונג. צו דעם צוועק האט יוגאסלאוויען געזאלט קאנצענטרירען גרויסע מיליטער-כוחות אויף די אלבא-נישע גרעניצען. און איטאליען מאכט דעם אנשטעל פון צדיק אין פעלץ און ערקלעהרט, אז צוליב דעם וואס זי איז פערבונדען מיט אלבאניען דורך דעם טיראנער אפמאך (פון 27 נאוועמבער 1926), לויט וועלכען אי-טאליען איז מחויב צו העלפען דער אלבאנישער מלוכה אין אזעלכע פאלען, וועט זי נישט קענען זיין קיין נייטרא-לער צושויער צו די געשעהענישען אין אלבאניען.

ס'איז דא כדאי צו בעמערקען, אז די יוגאסלאווישע רעגירונג לייקענט אפ שטיין און ביין וועגען וועלכע עס איז פלענער אדער מיליטער קאנצענטראציע, וואס אלוא איטאליען איז אויסען מיט דעם אלארם, איז זיך שווער פארצו-שטעלען. ס'ווערט דא, נאטירליך אריינ-בעצויגען אינ'ם שפיל די הויך-דיפלאמא-טיע און ס'ווערען צוגעצויגען די וועלט-מלוכות.

מיט גרויס שפאנונג ווארט איצט ער-ווארט דער ענטפער אדער די אקציע, וואס ענגלאנד וועט פיהרען אין דער ריכטונג, פון דעם איז אפהענגיג די ענטוויקלונג פון די געשעהענישען אויפ'ן באלקאן. פון ענגלאנדס ענטפער וועט זיך די וועלט דערוויסען, צי די בריטי-שע אימפעריע איז געווען אינפארמירט וועגען דער דערמאהנטען אפמאך צווי-שען איטאליען און אלבאניען. די וועלט וועט זיך דערוויסען, ווי ווייט עס זע-נען די מיינונגס-פערשידענהייטען צווי-שען פראנקרייך און ענגלאנד ענגע דעם ווער עס האט גרעסערע אינטערעסען-ספערען אויפ'ן באלקאן: פראנקרייך אדער איטאליען.

א שטיקעלע נביאות אין דער ריכטונג קען מען שוין יעצט זאגען, דערויף ווי-זען אן צוויי זאכען, דהיינו: דער ענג-לישער „טיימס" האט נאכ'ן בעקומען די איטאליענישע נאטע און פאר דעם ענט-פער פון יוגאסלאוויען, פערעפענטליכט אן'ארטיקעל, אין וועלכען איטאליען ווערט געשטעלט אלס דער גערעכטער צד, און א צווייטע ידיעה, אז דער קע-ניג אלעקסאנדער פאהרט קיין פאריז, אלזא, די גרעניץ איז גאנץ קלאהר, איטאליען—ענגלאנד, בעגען יוגאסלאוו-יען—פראנקרייך.

א ווארט אין דער פראגע האט נאך דייטשלאנד אויך, דער דייטשער אויס-ערן-מיניסטער שטרעזעמאן איז יעצט פארזיצענדער פון פעלקער-ליגע-ראט, אויב די בעציהונגען אויפ'ן באלקאן זא-לען זיך פערשארפען וועט שטרעזעמאן זיין געצוואונגען צוזאמענרופען אן'אוי-סערגעוועהנליכע זיצונג פון ראט און פרובען דאס פייער דארט פערלעשען.

ל.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראנקהייטען, ספעצ. פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען, בעשטראהלונגען מיט קינסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פון 3—5 נאכמיטאג.

באראדין און ראדעק

די צוויי בעלי-יועצים פון דער כינעזישער רעוואלוציע.

אן'אויסלענדישער זשורנאליסט, וואס האט געמאכט א רייזע איבער כינע, כדי צו שטודירען די דארטיגע פערהעלטע-נישען, האט בעזוכט דעם יודישען בעל-יועץ פון דער כינעזישער רעגירונג בא-ראדין, די ענגלישע פרעסע ווידמעט אזוי פיל אויפמערקזאמקייט דעם דאזיגען יוד, ווי ער וואלט געווען דער רוח חיים פון גאנצער רעוואלוציע.

באראדין, — שילדערט דער קארעס-פאנדענט, פערנעמט גארנישט קיין שלעכ-טע דירה. פאר דער טיר שטייען קליינע כינעזערלעך, וועלכע לאזען קיינעם נישט אז צו דער וואוינונג. דער קארעספאנ-דענט האט אבגעגעבען זיין וויזיט-קארטע און זיך דערווייל ארומגעקוקט אין קא-רידאר. א יונגער כינעזער איז געזעסען אויף דער סאפע, און געשפיגען אויפ'ן באלקאן. א צווייטער כינעזער האט שטו-דירט אויף רוסיש, — מיט א כינעזישער איבערזעצונג — דאס פראגראם פון דער קאמוניסטישער פארטיי.

באלד איז אראפגעקומען א רוס און זיך ענטשולדיגט. באראדין האט זיך שטארק צוגעקיהלט, און ער קען קיינעם נישט אויפנעמען.

ערשט ביים דריטען מאל איז דעם זשורנאליסט געלונגען אויפגענומען צו ווערען.

באראדין איז מיטעל-גרויס, עלעגאנט אין זיינע בעוועגונגען, און אויסערגע-וועהנליך שיין, זיין פנים איז שמאל און שארף, מיט קורצע שווארצע וואנצעלעך און לאנגע שווארצע שטייפע האר. די אויגען גרויס, און זיי בליקען שארף. אבער שווער און טרויעריג ווערען די אויגען, ווען זיי ווערען אפגעשפאנט. ער איז א מענש פון א גוטער ראסע און א גוטער קולטור.

ער איז אנגעטאן איינגאנצען אין זייד, אין זיידענע זאקען און ער טראגט אויף א ניידענעם האלזטוך. ער איז א וועלט-מענש. ער רעדט א פרעכטיגען ענגליש.

ער האלט זיך זעהר עלעגאנט און זעהר פריי. טיילמאל — דערצעהלט מען — טוט ער זיך אן אין כינעזישע קליידער און ער איטפאנירט דערביי מיט זיין ראסיגען אויסזעהן. ער איז דער בעס-טער בעל-יועץ פון דער כינעזישער רע-גירונג.

באראדין האט געשמועסט א שעה צייט מיט'ן קארעספאנדענט, אבער דער-ביי איז אפגערעדט געווארען, אז דער אינהאלט פון געשפרעך טאר נישט פער-עפענטליכט ווערען. באראדין רעדט וועגען אלץ א ביסעל איראניש. און איז מכבד זיין גאסט מיט עכטען כינעזישען טעע.

באראדין האט אויך א זוהן, וואס ווערט ערצויגען אין א כינעזישער שול. כינע האט נאך א פינאנציעלען בערא-טער. דאס איז דער פראפעסאר פון דער פעטערבורגער אוניווערזיטעט וויק-טאר שטיין. מיט דער פרעסע פראפא-גאנדע פיהרט אן אן'אמעריקאנער, וואס איז געקומען אהין, אלס פארשטעהער פון דער הויפט-פרעסע, אבער אין כינע האט ער זיך איבערגעדרעהט און גע-ווארען א באלשעוויק. עס זענען אויך דא ביי דער כינעזישער רעגירונג פיל דייטשע ווי אויך ענגלישע בעראטער.

דער קארעספאנדענט ענדיגט אבער, אז עס איז א טעות, ווען מען מיינט, אז די דאזיגע בעראטער רופען ארויס די רעוואלוציע. די בעראטער רעגולירען גיכער און האמעווען די כינעזישע בע-וועגונג.

* * *

נאך באראדינען איז דא א צווייטער יוד, וואס שפילט א גרויסע ראלע ביים צוגרייטען די כינעזישע רעוואלוציע. דאס איז דער יוד ראדעק פון מארגאוו, וואס איצט רעקטאר פון דעם כינעזישען אוניווערזיטעט אין מאסקווע.

דער בעריהמטער פאליטישער רעדאק-טאר פון „מאטען" זאגרוועון האט נאר וואס געמאכט א רייזע איבער רוסלאנד קיין כינע, און זאגרוועון שילדערט איצט זיין בעזוך אין אוניווערזיטעט.

דער אוניווערזיטעט געפינט זיך אין מאסקווע, אין דער געביידע, וואו עס איז אמאל געווען א מין קלויסטער-שול, אין וועלכער עס האט אמאל געלערענט בוכארין. אויף דער געביידע איז איצט אן'אויפשריפט: „אוניווערזיטעט פון כי נעזישען ארבייטער סון יאט-סען".

די שול איז אויסגעהאנגען מיט פער-שידענע פארביגע פלאקאטען, אויף וועל-כען עס זענען אויסגעמאהלען די ליי-דען פון די ארבייטער און די קומענ-דיגע נצחונות פון דער רעוואלוציע. עס לערנען איבער 600 שילער, צווישען זיי ביז 50 כינעזער.

לעבען דער אוניווערזיטעט געפינט זיך א ביבליאטעק מיט אכציג טויזענד בענדער, אין וועלכע עס ליגט צונויפ-געזאמעלט דאס וויכטיגסטע, וואס איז ווען געשריבען געווארען וועגען כינע. ראדעק בעמערקט דערביי דעם פראנ-צויזישען זשורנאליסט. אז די שענסטע ביכער וועגען כינע האבען געשריבען די מיסיאנערען אין 17-טען יאהרהונדערט, וועלכע זענען מעהר אריינגעדרונגען אין דער כינעזישער נשמה, ווי אלע היינטיגע פראפעסארען.

ראדעק קומט אריין אין זאל. ער גייט ארויף אויף א קליינער עסטראדע, און ער הייבט אן צו לייענען אויף רו-סיש. ער זעצט זיך אוועק, מעשה כי-נעזער, אויף דער ערד. א יונגער כינע-זער סטענאגראפירט און איבערזעצט יעדעס ווארט אויף כינעזיש.

דער פראנצויזישער זשורנאליסט בע-מערקט, אז אין קיין שום ארט אין דער וועלט וועט מען נישט געפינען אזא פראפעסאר. ראדעק טראגט געלע אמע-ריקאנער שיך געפארבטע הויזן און א וועסט פון שווארצען לעדער. ער טראגט א בערדעל און אין אומגעהייערע ברי-לען. ער זעהט אויס, ווי א נאטאר אין א שיף-קאפיטאן ציזאמען.

ראדעק קנעלט מיט די כינעזער הלכת רעוואלוציע. ער גיט זיי צו פערשטעהן, אז אין כינע דארף מען קודם כל זיך נישט לאזען אונטערדריקען פון די פרעמ-דע קאפיטאליסטען, און דאן פון איי-גענע, ער פרעגט כסדר ראיות פון לענינס ביכער.

א פאר כינעזער. וואס פארשטייען נישט קיין ווארט רוסיש שלאפען גע-בען איין, אבער די קליינע רונדיגע שווארצע קעפ פון די כינעזער בעווע-גען זיך, עס אנטוויקלט זיך א גאנצער שאלות-ותשובות. צווישען די שילער זעהט מען די טאכטער פון גענעראל פענג-יו-סי-אנג און דעם זוהן פון גענע-ראל טשאנג-קאי-שעק, וואס שטייט איצט פאר די טויערן פון שאנכאי.

אין א געשפרעך מיט די כינעזישע שילער, האבען זיי זיך אויסגעדריקט פארן פראנצויזישען זשורנאליסט, אז אין אלע אוניווערזיטעטען פון דער וועלט האט מען מיט זיי געלערנט וועגען קאנפוציוס, וואס גייט זיי אן. ווי דער פאראיאהרי-גער שניי. זיי זוכען א ישועה פאר די 300 מיליאן כינעזער, ווי אזוי איינצוא'ר-דענען זייער אלטעגליך לעבען. אלע כי-נעזער זענען איינגעשולדיגט איבער'ן קאפ, ווען 80 פראצענט פון זייער פער-דינסט גייט אוועק אויף שטייערן און פראצענטער פון די חובות. זיי ווילען לעבען אויף דער וועלט, ווי מענשען.

אינטערעסאנט איז, אז אין דער או-ניווערזיטעט איז איינגעארדענט א כי-נעזישע קיך. אין דער כינעזישער קיך דערלאנגט מען עכט-כינעזישע מאטרא-ווען מיט אלע געווירצען און בשמים.

יעדע רעדע פון ראדעק'ן אין דער אוניווערסיטעט ווערט אפגעדרוקט אין 20 טויזענד עקזעמפלארען, וואס מען שיקט פונאנדער איבער דער ריזיקער כינעזישער מלוכה. איניכען וועט מען אויפבויען אין מאסקווע א נייע געביי-דע, אויף וועלכער עס איז נויטיג א סומע פון 5 מיליאן רובל.

ראדעק האט דערקלערט, אז אין אנהויב האט ער אויפגעפאסט זיין אר-בייט ווי אן'אפרו, אבער איצט האט ער זיך אזוי איבערגענומען מיט דער כינע-זישער קנעלונג, אז ער איז דערמיט בעשעפטיגט טאג און נאכט.

פון היינטיגען לעבען אין סאוויעט-רוסלאנד

די גט-עפידעמיע אין פעטראגראד.—דעקאדענטישע כוליגאנעס.—א קורצער ראמאן.

זינט עס איז איינגעפירט געווארן דער נייער געזעץ וועגען חתונות און גט'ן אין רוסלאנד האבען זיך גוואלדיג פערמערט די צאל גט'ן אין אלע שטעט. אין פעטראגראד, צום ביישפיל זענען פאר די לעצטע מאנאטען פארגעקומען א סך מעהר גט'ן ווי חתונות. לויט דעם נייעם געזעץ איז נישט נויטיג, אז ביידע, אי דער מאן, אי די פרוי, זאלען איינ-ווילליגען צו גט'ן זיך. עס איז גענוג גאר, אז איין צד זאל קומען אין דער רעגירונגס-ביורא און פערלאנגען א גט און ער בעקומט איהם גלייך. דער מאן אדער די פרוי זענען אפילו נישט מחויב אנצוגעבען די אורזאכען פאר וואס זיי גט'ען זיך.

וואס עס טוט זיך אין די רעגירונגס-ביורא, וואו מען נעהמט ארויס חתונה-אקטען און גט'ן. די דאזיגע ביורא ווערט אנגערופען מיט דעם נאמען „זאגס".

„יעדען פריה-מארגען זענען די נע ביידעס פון „זאגס" פול מיט מענשען. איינצראל האלט מען זיך גאר אין איין גט'ן, די צאל גט'ן האט ווייט אריבער-געשטיגען די צאל חתונות. כמעט אלע גט'ן קומען פאר אויף דעם פערלאנג פון איין צד בלויז. מען גט זיך גאנצע משפחות'ווייז. א ברודער, א שוועסטער, א פלימעניצע. עס גט'ן זיך איינצעלנע און עס גט'ן זיך גאנצע גרופען. אט קו-מען אריין א צוקונפטיגער מאן און פרוי. פריהער געבען זיי אן א מעלדונג, אז מען זאל זיי אפ'גט'ן פון זייערע פרי-הערדיגע פרוי און מאן און דא גלייך שטעלען זיי זיך אין דער רייה און נעמען ארויס נייע אקטען. אבער די מערסטע איילען זיך נישט חתונה צו האבען גלייך אויפ'ן שטעל. דאס ערשטע ווילען זיי פארטיג ווערען מיט'ן גט'ן זיך.

אט קומט אריין נאך גאר א יונגע פרוי און פערלאנגט א גט.

— וואו איז אייער מאן?

— אין ביורא.

— איהר וואוינט מיט איהם צוזאמען?

— יא.

— ווארום'זשע ווילט איהר זיך גט'ן?

— אט אזוי זיך, זאל ער וויסען...

עס גט'ן זיך נישט נאר יונגע, נאר אויך אלטע לייט און זאגאר אלטע פרויען.

— איך ווייס נישט, וואו מיין מאן איז—זאגט א בכבוד'דיגע פרוי פון א יאהר 50.'ער איז אוועקגעפאהרען און שוין א מאנאט צייט. ווי איך האב פון איהם קיין בריף נישט. טא זאל ער זיך לעבען ווי ער וויל.

דאס גט'ן זיך קומט פאר איינפאך און שנעל. א 5—10 מינוט און—דער גט איז פערטיג! די חתונה און גט-„אינדוסטריע" ווערט געפיהרט לויט דער לעצטער מאדע פון דעם אמעריקאנער אויטאמא-ביל-פאבריקאנט פארד.

דער ארבייטס-טאג אין „זאגס" ענדיגט זיך און אין דרויסען בלייבט נאך שטעהן א לאנגע רייה פון מענשען וועלכע ווארטען אויף זייער „נעקסט" צו קומען מארגען גט'ן זיך.

א מין עפידעמיע פון גט'ן זיך איז סאוויעט-רוסלאנד יעצט בעפאלען".

אין מאסקווער „איזוועסטיא" איז אפ-געדרוקט די רעדע, וואס דער קאמיסאר פון אינערן און דער פארזיצענדער פון דער „טשעקא" פון אוקראינע, באליצקי האט געהאלטען אויף דעם אוקראינישען צוזאמענפאהר פון ארבייטערינען און פויערטעס. אין זיין רעדע האט באליצקי צווישען אנדערעס דערציילט, אז נישט לאנג צוריק האט מען אין אוקראינע ענטדעקט א כוליגאנישע ארגאניזאציע, וועלכע האט געטראגען דעם נאמען „די אסאסיאציע פון דעקאדענטישע כוליגא-נעס". די ארגאניזאציע האט געהאט איהר פראגראם, וועלכע האט געלויטעט ווי פאלגט:

„כוליגאנעס, דאס זענען די גייסטיגע אריסטאקראטען, פאר וועמען עס זענען ענג די ראמען פון דעם צוקונפטיגען קאמוניסטישען לעבען.

„כוליגאנסטווע מיינט אונבעגרעניצטע דרייסטקייט פון געדאנק און האנדלונג".

„דער קאמוניזם איז א סם פאר'ן מענשען. די קאמוניסטען און זייער פארטיי זענען אונזערע שונאים".

„דער כוליגאן דינט קיינעם נישט. דאס וויכטיגסטע איז צו דינען זיך אליין".

די אנטייל-נעמער פון דער באנדע וועלען אין גיכען איבערגעגעבען ווע-רען צום געריכט.

פון דעם זעלבען בעריכט דערוויסען מיר זיך אויך, אז פאר דער צייט פון פערגאנגענעם יאהר זענען אויף אוקראי-נא פארגעקומען 18 טויזענד פערד-גנבות און 11 טויזענד אונטערצינדונגען. בא-ליצקי לייקענט, אז אין די דערפער קו-מען פאר מעהר פערברעכענס ווי אין די שטעט. די ציפערען צייגען פונקט פער-קערט. אין די שטעט זענען אין לעצטען יאהר פארגעקומען כמעט דריי מאל אזוי פיל פערברעכענס ווי אין די דערפער.

אין „קר. גאזעטא" געפינען מיר דאס פאלגענדע בילדעל, וואס איז כאראק-טעריסטיש פאר דעם יעצטיגען לעבען אין די גרויסע רוסישע שטעט:

„די אנטייל-נעמער פון דער בלוטיגער פאסירונג זענען אלע צוזאמען אלט נישט מעהר ווי 60 יאהר, און געווען זענען זיי דריי. מיכאיל כריסטאפאראוו, ווערא רומיאנצעווא און וואסילי פאנפילענקאוו.

זיי געבען אונז א ביישפיל פון יע-נער יוגענד, וועלכע פאנגט אן פון שפא-צירען פארלעך ווייז איבער די גאסען און איבער די שענקען און פערענדיגט מיט דער אונטערוועלט.

א חבר'טע האט ווערא'ן בעקאנט גע-מאכט אויפ'ן גאס מיט א יונגען בחור'ל מיט'ן נאמען וואסיע טאמפילענקאוו. ווערא און וואסיא האבען צוויי אווענ-טען שפאצירט צוזאמען. עס רעדט זיך גאר אזוי „שפאצירט. זיי זענען שוין געווען שטערבליך פערליבט איינע אין די אנדערע. און ווען וואסיא איז אין אן'אווענד שפעטער בעקומען פון שענק צו בעגעגענען „זיין פריילין. האט ער איהר נישט געטראפען. יענעם אווענד האט ווערא זיך בעקאנט שוין מיט א נייעם „קאוואליער".

זי „שפאצירט" שוין מיט מישא'ן. אויף איינע פון די גאסען האט דאס שפאצירענדע פארעל אנגעשטויסען זיך

(ענדע זעה 7-טע זייט).

ניַער פאָלקסבלאַט
22. מערץ 1927.

דאס לאָדזער לעבען

ניַער פאָלקסבלאַט
22. מערץ 1927.

22
דינסטאָג
יח
אדר ב תרפ״ז

מע׳ ז
זון-אויפגאַנג 5.37
זון-אונטערגאַנג 5,50
לענג פון טאָג 12,13

טעקסטיל-פאַבריקען אַרבייטען שוין.
היינט הויבט אָן אַרבייטען די אַרביטראַזש-קאָמיסיע
שפּעטסטענס ביז דאָנערשטאָג וועט די קאָמיסיע אַרויסטראָגען איהר בעשלוס.

(–) נעכטען זענען אַלע לאָדזער פאַבריקען געלאָזט געוואָרען אין גאַנג.

בלויז אַ טייל פאַבריקען זענען נאָך נעכטען געבליבען נישט טעטיג, ווייל מ׳האָט נאָך געדאַרפט ברענגען אין אָרדנונג די מאַשינען.

צו דער אַרבייט זענען אויך צוריק געקומען די פאַבריק-מייסטער און ביוראָ אַנגעשטעלטע.

*

לאָדז האָט בעת׳ן שטרייק בעקומען גאָר אַן אַנדער אויסזעהן און – גאָר אַן אַנדערן ריח...

פון איין זייט האָט מען נישט געזעהן פאַרטאָג די טויזענדער אַרבייטער און אַרבייטערינט מיט די פעקלעך עסען איילענדיג צו דער אַרבייט; די גאַסען זענען געווען ליידיג און אַלץ האָט גערוהט.

פון דער צווייטער זייט – האָט מען נישט געפיהלט אין לאָדז דעם „טראַדיציאָנעלען״ ריח-נחוח... גאַנץ פשוט דערפאַר, וואָס די קוימענס האָבען נישט גערויכערט און די קאַנאַלען האָבען נישט פונקציאָנירט.

איצט גהעט שוין אַלץ נאָרמאַל...

*

(ס) אין אַ טעלעפאָנישען געשפּרעך צווישען דעם לאָדזער אַרבייטס-אינספּעקטאָר וואָיטקעוויטש און דעם הויפּט-אַרבייטס-אינספּעקטאָר קלאָט, האָט דער לעצטער ערקלערט, אַז דערווייל דאַרפען קיין פאָרשטעהער פון די צדדים אין דעם טעקסטיל-שטרייק קיין וואַרשא נישט קומען.

*

די אינדוסטריעלער דעלעגאַציע מיט ד״ר באַרטשינסקי בראש איז נעכטען צוריקגעקומען פון וואַרשא.

די דעלעגאַציע האָט קאָנפערירט מיט׳ן וויצע-פּרעמיער באַרטעל.

די אַרביטראַזש-קאָמיסיע וועט אָנהויבען איהר אַרבייט היינט דינסטאָג.

די אַרבייטער-פאָרשטעהער דאַרפען צושטעלען זייערע מאָטיווען אין אַ מעמאָריאַל.

די רעפּליקעס וועלען געפיהרט ווערען שריפטליך.

שפּעטסטענס ביז דאָנערשטאָג וועט פאַרעפענטליכט ווערען דער בעשלוס פון אַרביטראַזש-קאָמיסיע.

אונזער וואַרשאַווער קאָרעספּאָנדענט טעלעפאָנירט אונז: היינט האָט דער וויצע-פּרעמיער באַרטעל אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט דעם אַרבייטס-מיניסטער יורקעוויטש און האַנדעלס-מיניסטער קוויאַטקאָווסקי וועגען די פּרינציפּען אויף וועלכע ס׳דאַרפען געבויט ווערען די אַרבייטען פון דער אַרביטראַזש-קאָמיסיע. מ׳רעכענט אַז די עווענטועלע הוספות וועלען חל זיין אויף די אַרבייטער און די אַנגעשטעלטע.

אויף דער
גאַנצער ריניע
אפילו אויפ׳ן גאַבען פון
צוקערוואַרג און קאַרמעלעך
האָט
Plutos
דערגרייכט דעם גרעסטען ערפאָלג.
צום הוסט און צו פערלייכטערן דאָס אָטעמען
ווערען רעקאָמענדירט די „מיאָדאָוואָקעס״, שליאַזאָווע, אויך אַליפּסוס-צוקערלעך; ווי אויך די
„וויאָסענע״ „WIOSENNE״
און קאַרמעלען זענען וואונדערליך געשמאַק נאָר פון „פּלוטאָס״.
צו בעקומען אַ בערגאַל און אין אַלע „פּלוטאָס״-געשעפטען

75,000 זל. אויף פסח-הילף.

(*) נעכטען האָט דער פאָרזיצער פון דער קהלה-פערוואַלטונג ד״ר ראָזענבלאַט האָט זיך געווענדעט מיט אַ בריף צום רעגירונגס-קאָמיסאַר, אַז צוליב דעם וואָס די קהלה האָט נאָך נישט קיין בעשטעטיגטען בודזשעט, זאָל ער ערלויבען אויסצוגעבען אויף דער פּ. ח הילף-אַקציע 75 טויזענד זלאָטעס. דער זעלבער בעטראַג איז פאָראויסגעזעהן אינ׳ם בעשטעטיגטען בודזשעט אויף 1926 יאָהר.

אין די אַפּטייקען.
היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: עפּשטיין (פּיעטריקאָווער 225); באַרטאָשעוויסקי (פּיעטריקאָווער 95); ראָזענבלום (ציגעל-גאַס 12); גאָרפיין (יוסקאָדניאַ 54); קאָפּראָווסקי (נאָוואָמיעיסקאַ 15).

טעגעז דער אינאָפּהענגיגער פּויערים-פּאַרטיי.

וואָס עס מעלדעט דער וואָיעוואָדע וועגען דער פּאַרטיי און דער קאָמוניקאַט פון פּאַרטייאישען סיים-קלוב.

(ס) אויף די מויערען פון די לאָדזער גאַסען זענען נעכטען אויסגעקלעפּט געוואָרען בעקאַנטמאַכונגען. אַז דער אינערן-מיניסטער האָט אָנערקענט די אומאָפּהענגיגע פּויערים פּאַרטיי אַלס אַנ׳-אינלעגאַלע. די בעקאַנטמאַכונגען, וועלכע זענען אונטערגעשריבען דורכ׳ן וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט, וואָרענען נישט אָנטיילצונעהמען אין דער אומאָפּהענגיגער פּויערים-פּאַרטיי (נ. ח. כ.)

*

אונזער וואַרשאַווער קאָרעספּאָנדענט טעלעפאָנירט אונז, אַז די זעלבע מעלדונגען האָבען די וואָיעוואָדעס אַרויסגעהאָנגען אין גאַנץ פּוילען.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט האָט דער סיים-קלוב פון דער אומאָפּהענגיגער פּויערן פּאַרטיי אַרויסגעגעבען אַ קאָמוניקאַט אין וועלכען ז׳ שטעלט פעסט, אַז די פּאַרטיי וועט ווייטער פיהרען עפענטליך איהר טעטיגקייט און אַז אויף די מעלדונגען פון די וואָיעוואָדעס, וועט דער קלוב דערלאַנגען אַנ׳אָנקלאַגע אין העכסטען אַדמיניסטראַטיווען טריבונאַל.

אַרום מעטאַל-אַרבייטער-שטרייק.
אַרבייטס-אינספּעקטאָר לענט-פאָר, אַז די מעטאַל-אַרבייטער זאָלען געהן צו דער אַרבייט און וואַרטען אויפ׳ן אורטייל פון דער אַרביטראַזש קאָמיסיע.

(:) אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן דויערענדען שטרייק אין דער מעטאַל אינדוסטריע אין לאָדז, איז נעכטען געקומען קיין לאָדז דער סעקרעטאַר פון צענטראַלען מעטאַל-אַרבייטער-פאַראיין ה׳ גרושקאַ, וועלכער האָט אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט׳ן אַרבייטס-אינספּעקטאָר וואָיטקעוויטש.

דער אַרבייטס-אינספּעקטאָר האָט ערקלערט דעם פאָרשטעהער פון די שטרייקענדע, אַז זיי דאַרפען צוטרעטען צו דער אַרבייט און עוּשט דערנאָך זאָלען זיי וואַרטען אויפ׳ן אורטייל פון דער אַרביטראַזש-קאָמיסיע אין דעם סכסוך אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע.

ה׳ גרושקאַ האָט ערקלערט דעם אַרבייטס-אינספּעקטאָר, אַז ער וועט דעם פאָרשלאַג איבערגעבען די פיהרער פון די מעטאַל-אַרבייטער.

מ׳זוכט אַ לאָדזער מיט אַמעריקאַנער גרויסער ירושה.

(–) די לאָדזער יודישע קהלה האָט בעקומען אַ בריף פון אַדוואָקאַט פּאַזשינסקי, אַז ער האָט ידיעות וועגען אַ גרויסער ירושה, וועלכע ס׳האָט איבערגעלאָזען אַ געוויסער טשאַרלס באַרנעט, דער דאָזיגער באַרנעט איז מיט אַ צייט צוריק געשטאָרבען אין אַמעריקאַ און אַלס איינעם פון זיינע יורשים האָט ער דערמאָנט פאַר׳ן טויט זיין ברודער שער אייזיק אַדער (שעיזיק).

דער דאָזיגער שער זאָל האָבען געוואוינט אין לאָדז, אָבער ביז איצט האָט ער זיך נאָך נישט געמאָלדען. ווער עס ווייסט וועגען דעם דערמאָנטען יורש דאַרף מעלדען אין קאַנצעלאַריע פון דער יודישער געמיינע.

דער משפּט
איבער מאַן און פרוי.

אין לאָדז רעדט מען איצט און מען גרייט זיך אויפ׳ן היינטיגען פרייטאָג צו געהן אין פילהאַרמאָניע צו׳ן אויפ׳ן „משפּט איבער מאַן און פרוי״.

ס׳וועט ווירקליך זיין אינטערעסאַנט. עס טרעטען גרויס פּראָקוראָרן, פערטיידיגער, עקספּערטען עדות און עס בעטייליגען זיך אַזעלכע בעקאַנטע פערזענליכקייטען, ווי: יואל מאַסטבוים, מלך ראַוויטש און א. צייטלין.

דאָס וועט זיין דער אינטערעסאַנטסטער אָווענד, וואָס איז ווען עס איז אין לאָדז געווען.

מ׳קען זיך טועה זיין...
אַז אַ סאָלטיס האָט צו טון מיט מיליאַרדען.

(או) דאָס לאָדזער קרייז-געריכט האָט נעכטען בעטראַכט דעם פּראָצעס געגען דעם סאָלטיס פון דאָרף קלינקאַ (ביי לאָדז) וולאַדיסלאַוו טשופּאַ, וועלכער איז געווען בעשולדיגט אין פאָלגענדען:

אין דעצעמבער 1924 האָט טשופּאַ בעקומען פון אַ פּוילישער פּערזיכערונגס-געזעלשאַפט אַ קוויטאַנציע אויף איינצוקאַסירען ביי די פּויערים פון זיין דאָרף אַ סומע פון איין מיליאַרד, 54 מיליאָן און 620 טויזענד פּוילישע מאַרק.

צוליב דעם, וואָס דאָס געלד האָט געדאַרפט איבערוואַלוטירט ווערען פון שווייצאַרישע פראַנקען אויף מאַרקען, האָט דער סאָלטיס אַזוי איבערוואַלוטירט די סומע, אַז איהם איז געבליבען 209 מיליאָן און 300 טויזענד מאַרק. פאַר דעם געלד האָט ער זיך געבויט אַ הויז און געקויפט פערשידענע ווערט-זאַכען.

נעגען דעם סאָלטיס איז פערפיהרט געוואָרען אַ פּראָצעס און טשופּאַ האָט זיך פערענטפערט, אַז ער האָט זיך טועה געווען.

דאָס געריכט האָט פאַר טשפט טשופּאַ׳ן אויף 4 חדשים טורמע.

אַ לאָדזער דאַמען-שניידער מיט „מעלות״...
אַ חסידיש ווייבעל פערלאָזט דעם מאַן און פערשוויַנדט מיט׳ן שניידער.

אויף פּולנאָצנאַ גאַס וואוינט אַ דאַמען-שניידער אַ געוויסער פּ-ר.

פּ-ר איז אַ ספּעציאַליסט נישט אַזוי ווייט פון שניידען דאַמען-קליידער, ווי... דאַמען-הערצער.

צוליב דער דאָזיגער פעהיגקייט האָט ער טאַקע מעהר „פּאָוואָדזעניע״, ווי אַלע שכנות׳דיגע ש׳ניידער, אַגב פיל בעסערע פאַר איהם בעל-מלאכות.

אַ בעזונדערע שוואַכקייט האָט ער אָבער צו יונגע ווייבעלעך, וועלכע רייסען זיך טאַקע אויך צו זיין זיינע קליענטקעס און צו טראָגען זיינע אַרבייטען...

נישט איין פאַרפאַלק האָט דער דאָזיגער נאָדעל-העלד שוין געפיהרט צום גט.

לעצטענס האָט דער חברה-מאַן פערצויגען זיין ראָמאַנטישען פאָדעם איבער אַ נאַאיוו העכע׳ל פון עפּיס אַ יונג חסיד׳יש ווייבעלע פון דער יודישער גאַס, פרוי ג. דאָס פאָר׳ל האָט זיך, שפּאַ״ק פערליבט און זיי האָבען בעשלאָסען צו זאַמען צו אַנטלויפען.

פּ-ר האָט אַנגעבאָרגט זיך אומעטום געלד און פערשידענע זאַכען, פּאַרוצעפּרעמדע מאַטעריאַלען, מיטגענומען אַלע ווערט-זאַכען פון שטוב און איבערלאָזענדיג אַ פרוי מיט 3 קינדער אָהן מיטלען צום לעבען, איז ער דעם פאָריגען פרייטאָג פערשוואונדען געוואָרען. צוזאַמען מיט איהם איז, פערשטעהט זיך, אויך מיט די „קאָלאַזשאַנקעס״ פרוי ג. איבערלאָזענדיג אַ קליין מיידעלע און אַ קראַנקען מאַן.

זי האָט אויך נישט פערגעסען מיטצונעמען אַ חוץ דאָס חופּה-קלייד אַלע קאָסטבאַרע זאַכען און אויך אַ שפּאָר ביסעל „גאָטובקע״.

וואו זיי זענען אַהינגעקומען – ווייסט מען נישט.

אַ בלוטיגע ליבעס-טראַגעדיע.
דערשאָסען די 19-יעהריגע פרוי פון זיין קאָלעגע און אליין בעגאַנגען זעלבסטמאָרד.

פון פּולאַווו שרייבט מען:

אין פּולאַווו דינט אין 2-טען סאַפּיאָרען פּולק דער פּאָרוטשניק דאָראַנט, וועלכער האָט געהאַט דאָס אומגליק חתונה צו האָבען מיט אַ 19-יעהריגע פרוי, זעהר אַ שעהנע. דאָס פּאָר׳ל האָט געלעבט זעהר גליקליך און געבוירען אַ קינד. מיט עטליכע חדשים צוריק האָט זיך פרוי דאָראַנט בעקענט מיט׳ן 26-יעהריגען פּאָרוטשניק, קאַמינסקי, אַ דאָקטאָר פון זעלבען פּולק, איהר מאַנס אַ קאָלעגע. קאַמינסקי האָט זיך אין איהר פערליבט און זי האָט זיך בעגעגענט אָבער מיט אַ בלויזען שפּאַציר.

ווען פּאָרוטשניק דאָראַנט האָט זיך דערפון דערוואוסט, האָט ער פערוועהרט ד׳ם קאָלעגע זיינעם אַריינצוקומען מעהר צו איהם אין וואוינונג.

די טעג איז פּאָרוטשניק דאָראַנט צופעליג אָפּגעפאָהרען פון פּולאַווו אויף אַ טאָג, דאָס האָט אויסגענוצט דער פערליבטער פּאָרוטשניק קאַמינסקי, און אויפגעזוכט זיין געליבטע, וועלכע האָט זיך גראָד געפונען ביי איהרע עלטערן, איינגעשטימטער פון אַ גימנאַזיע. קאַמינסקי איז דאָרט אָוועק, געשמועסט עטליכע מינוט מיט דער פרוי דאָראַנט און מיט איהר אַריינגענאַנגען אין קאַנצעלאַריע פון גימנאַזיע. אין עטליכע מינוט אַרום האָבען זיך דערהערט 3 שאָסען פון אַ רעוואָלווער און ווען מען איז אַריין אין קאַנצעלאַריע האָט מען שוין געפונען ליגען אין אַ קאַלוזשע בלוט די פרוי דאָראַנט און דעם פּאָרוטשניק.

ווי די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, האָט דער פּאָרוטשניק פריהער זיך אַליין געוואָלט דערשיסען, ווייל די פרוי דאָראַנט האָט קאַטעגאָריש ערקלערט, אַז זי וועט זיך מיט איהר מאַן נישט גט׳ן. די פרוי דאָראַנט האָט איהם אָבער געפּרובט אַרויסרייסען דעם רעוואָלווער און דאַן האָט ער איהר געטראָפען אַ קויל. קאַמינסקי האָט צו איהר אויסגעשאָסען אַ צווייט מאָל, זיך געשאָסען אין קאָפּ און געפאַלען אַ טויטער.

שטיצע
פאַר אינטעלעקטועלע אַרבייטער.

(או) פון דעם געלד, וואָס איז אָנגעקומען אויף שטיצע פאַר די אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע, הויבען זיך אָן די אויסצאָהלונגען היינטיגען דאָנערשטאָג, פרייטאָג און שבת.

אַלע אַרבייטסלאָזע מוזען קומען מיט זייערע אַלע נויטיגע דאָקומענטען. עס וועלען בעקומען אויסגעצאָהלט די, וועלכע האָבען די ביכלעך מיט די נומערן פון 1470 אָן און ווייטער.

קראַנקען-קאַסע
אַנגעשטעלטע פערלאַנגען הוספה.

(ס) נעכטען איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די אַנגעשטעלטע אין דער קראַנקען-קאַסע. ס׳איז בעשלאָסען געוואָרען אָנצוהויבען אַנ׳אַקציע וועגען אַ לוין-הוספה פאַר די אַנגעשטעלטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

מ׳בויט שוין
דעם קאָשטשושקאָ-דענקמאַל.

(:) נעכטען האָט מען שוין אָנגעהויבען די אַרבייטען ביים אויפשטעלען דעם קאָשטשושקאָ-דענקמאַל אויפ׳ן פרייהייטס-פּלאַץ.

ס׳ווערט פאָרגעזעהן, אַז די אַרבייט וועט דויערן איינגע וואָכען.

פון „אוזדראָוויסקאַ״.

די קאַנצעלאַריע פון „אוזדראָוויסקאַ״ טיילט מיט, אַז דאָנערשטאָג ד. 22. ה. ח. ווערען פערשריבען מענער אויף צו פאָהרען אין „אוזדראָוויסקאַ״.

די פּאַציענטען דאַרפען זיך מעלדען מיט אַלע דאָקומענטען אין דער קאַנצעלאַריע אויף ציגעל-גאַס 57.

פערבלאָנדזשעט.

ס׳איז נעכטען פערבלאָנדזשעט געוואָרען דער 4-יעהריגער שמואל פעפערבערג פון קילינסקי-גאַס 40.

סימנים: אַ העל מענטעלע מיט פוטער, בלאָנדע האָר. צוויסען געבען צו די עלטערן.

פון געריכט.
פאַר אַפּטרייבען אַ געבורט – בעשטראָפט דעם חתן און די אַקושערקע.

(§) נעכטען איז אין לאָדזער קרייז-געריכט פאָרגעקומען אַ פּראָצעס געגען 25 יעהריגען לודוויק אַלעקשיאַק און דער 55 יעהריגער עמיליע קירשמאַן, וועמען דער בעשולדיגונגס-אַקט האָט פאָרגעוואָרפען, אַז צוליב זיי איז געשטאָרבען די 16-יעהריגע יוזעפאַ פעלזאָווסקי.

די מעשה איז אַזוי געווען: אַליעשיאַק האָט זיך פערליבט אין דער פעלזאָווסקאַ און פון איהם איז זי געוואָרען מעוברת. וועלענדיג אָפּטרייבען דאָס קינד האָט זיך אַלעקשאַק געווענדעט צו דער אַקושערקע קירשמאַן, וועלכע האָט פעלזאָווסקאַ׳ן געמאַכט אַ נישט-דערלויבטע אָפּעראַציע, פון וואָס זי איז געשטאָרבען.

וועגען דעם איז געוואָהר-געוואָרען דער פאָטער פון דער פערשטאָרבענער און געמאָלדען דער פּאָליציי.

נאָכ׳ן אויסהערען אַ רייהע עדות, האָט דאָס געריכט סיי דעם חתן, סיי די אַקושערקע פער׳משפּט צו 10 חדשים טורמע.

פון קינא „אימפּעריאַל״.

פון היינט אָן ווערט אין קינאָ „אימפּעריאַל״ דעמאָנסטרירט אַ גרויסער יודישער עפּאָכע-פילם אין 8 גרויסע אַקטען א. נ. „סעאַדאָר הערצל״ לויט דער אינסצעניזאַציע פון „אייביגען וואַנדערער״ דער פילם ווערט אילוסטרירט ביי דער בעגלייטונג פון אַ גרויסען כאָר און אָרקעסטער.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-82
ספּעציאַליסט פאַר הויט, מעגערישע און בעטנער-שוואַכע קראַנקהייטען. 8ב9
הײלונג מיט קוואַרץ-לאָמפּען (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוענד

געכאפט די אויספיהרער פונ'ם באנדיטען-אנפאל
אויף דער פאמיליע העמפינסקי.

(§) דעם 10 יאנואר 9 אין אווענד איז אין געוועלב פון יוסף קעמפינסקי (פאמארסקא 107) דורך דער הינטער-טיר אריינגעקומען אן'אומבעקאנטער און זיך נאכגעפרעגט צי א מיידעלע האט נישט געוועקסעלט קיין 5 זלאטעס. מ'האט איהם געזאגט אז ניין, און ער איז אוועקגעגאנגען. אין א האלבע שעה ארום ווען קעמפינסקי'ס טאכטער איז געווען אליין אין קיך האט מען אנגעקלאפט אין טיהר און אויף איהר פראגע ווער איז? — געענטפערט אויף יודיש — אן'אייגענער. ווען זי האט געעפענט האבען זיך אין שטוב אריינגעריסען 4 באנדיטען צוגעקומען צו קעמפינסקי און דראהענדיג מיט רעוואלווערען געפאדערט, אז ער זאל זיי ארויסגעבען זיין געלד און צירונג.

קעמפינסקי האט אויפגעהויבען א געשריי. איינער פון די באנדיטען האט אויסגעשאסען, נאר דער רעוואלווער האט זיך פערהאקט און נישט אויסגעשאסען. די באנדיטען זענען דאן אנטלאפען. די דינסט האט אינ'ם באנדיט, וואס האט געשאסען דערקענט דעמזעלבען, וואס האט פריהער זיך געפרעגט אויף די 5 זלאטעס.

די אויספארשונג האט איבערגענומען דער קאמענדאנט פון דער 1. בריגאדע לוטאסטאנסקי. ער האט באלד פעסט געשטעלט, אז דער פיהרער פון דער באנדע איז געווען דער לאנג-געזוכטער באנדיט קאנסטאנטי שאבעל. מיט עטליכע טעג צוריק האט מען מיטגעטיילט, אז שאבעלע געפינט זיך ביי זיין קאכאנקע פאטשעריקאווסקא (אלעקסאנדראווסקא 79). מ'האט באלד אריבערגעשיקט צו איהר וואוינונג און מ'האט דארט ארעסטירט שאבעל, וועלכער האט זיך מודה געווען אינ'ם אנפאל, און אנגערופען זיינע מיטהעלפער. ער האט אבער אנגעגעבען פאלשע נעמען. נעכטען האלב 10 אין אווענד האט דער קאמענדאנט לוטאסטאנסקי בעמערקט אויף לוטאמירסקא 50 דעם לאנג-געזוכטען באנדיט קאטאמסקי. ער איז איהם נאכגעגאנגען און ווען ער האט זיך דערנעהנטערט צום 3. פאליציי-קאמיסאריאט, האט דער קאמענדאנט ארויסגערופען הילף און איהם א עסקורט. דער באנדיט האט זיך באלד מודה געווען אינ'ם אנפאל און אנגערופען זיינע חברים באלעסלאוו וואזשניאק און סטעפאן הערבארסקי (פאמארסקא 136). די פאליציי איז אויף א אויטא באלד אהין אוועקגעפאהרען און געטראפען ביידע באנדיטען פוים-שכור, אזוי אז זיי האבען ביים ארעסטירען אפילו נישט ארויסגעוויזען קיין שום ווידער-ווידערשטאנד. מ'האט ביי זיי געפונען 3 רעוואלווערען און 90 קוילען.

ביינאכט זענען אלע 3 איבערגעפיהרט געווארען אין דער טורמע אויף קאפערניק-גאס אזוי ווי זייער אנפאל איז שוין פאריבער מעהר ווי 2 וואכען, ווערען זיי געשטעלט פאר א געוועהנליכען געריכט.

פסח-הילף-אקציע פון דער קהלה.
די קאמיסיע ארבייט שוין.

(—) נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער קאמיסיע, וועלכע פערנעהמט זיך מיט'ן ארגאניזירען די פסח-הילפס-אקציע ביי דער קהלה.

די קאמיסיע האט זיך קאנסטיטואירט און אלס פארזיצער איז געוועהלט געווארען פרנס קארא.

ס'זענען אויך בעטראכט געווארען א רייה פראגען וועגען ארגאניזירען די אקציע.

געעפענט די אנטי-אלקאהאל-אויסשטעלונג אין לאדז.

(מ) זונטאג איז אין לאקאל פון דער שטאטישער שול אויף טארגאווע גאס געעפענט געווארען די אנטי-אלקאהאל-אויסשטעלונג.

אויף דער ערעפנונג זענען אנוועזענד געווען פארשטעהער פון דער מאכט, גייסטליכקייט, און א רייה פארשטעהער פון דער מעדיצינישער וועלט.

בעת דער אויסשטעלונג וועט אויך פארקומען א צוזאמענפאהר פאר פראפאגאנדע געגען אלקאהאליזם.

וועגען ענדערן דעם אוסטאוו פון די שטאטישע זעלבסטפערוואלטונגען

(מ) דעם 6 מערץ איז פארגעקומען א זיצונג פון דער פערוואלטונג פון שטעדטע-פעראיין.

אויף דער זיצונג איז אויך געווען דער לאדזער שטאדט-פרעזידענט ציגארסקי.

ס'איז בעשלאסען געווארען צו רופען אויפ'ן 22 מערץ (היינט) קיין ווארשא א קאנפערענץ, כדי אויסצוארבייטען א פלאן פון ענדערן דעם אוסטאוו פון דער שטאטישער זעלבסטפערוואלטונגען.

צו דער דאזיגער קאנפערענץ פאהרט אויך ארויס דער שטאדט-פרעזידענט ציגארסקי.

געהיימניספולער טויט פון א יודישען זעלנער אין טשענסטאכאוו.

(ס) עהערגעכטען זענען עטליכע סאלדאטען אין טשענסטאכאוו אוועק צום ברונעם נאך וואסער. בעת'ן אנשעפען דאס וואסער איז אין ברונעם אריינגעפאלען דער איימער. די זעלנער האבען זיך בעמיהט דעם איימער ארויסצונעהמען מיט א האקען. אבער אנשטאט אן'איימער האבען די זעלנער ארויסגעצויגען א טויטען קערפער פון א זעלנער. ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט איז דער טויטער א געוויסער פייוועל גראנעק, וועלכער איז מיט 4 וואכען צוריק פערשוואונדען געווארען אויף א געהיימניספולען אופן. אין פולק האט מען גערעכנט, אז פייוועל גראנעק האט דעזערטירט.

אויף פסח הבע"ל

סהוגען מיר אייך אנעמפפעהלען דעם פון לאנגע יאהרען בעקאנטען און זעהר פיינען עכט ן פסח'דיגען

פראנק קאפע-צוזאץ

אין קיסטען און רונדע פאקונג.

ער איז ערצייגט בהכשר גמור אונטער דער אויפזיכט פון הה"ג הג' מ' יעקב פרענקעל תאומים שליט"א אבד"ק פארנורזשע והגליל, וחותנו הרהמאה"ג וכו' מ' חיים האננער שליט"א. 1404

Henryka Franka Synowie

Fabryka Środków Kawowych S. A.

SKAWINA—KRAKÓW.

ד"ר ראזענבלאט חענגט דער נייער קהלה-מעהרהייט.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם נייעם געלעגטען קריזיס אין דער קהלה פערוואלטונג, האט זיך אונזער מיטארבייטער געווענדעט צו ד"ר ראזענבלאט, וועלכער האט געלעגט זיין מאנדאט אלס פארזיצער פון דער קהלה-פערוואלטונג, אז ער זאל ערקלערען די סבות. ד"ר ראזענבלאט האט געגעבען אן'איבערבליק וועגען דער ארבייט אין דער קהלה זייט איהר ענטשטעהן ביז צום היינטיגען טאג.

— באלד נאכ'ן דערוויסען זיך דעם רעזולטאט פון די וואהלען צו דער קהלה איז אין ציוניסטישען קאמיטעט ענטשטאנען 2 מיינונגען: נישט איבערנעהמען קיין פעראנטווארטליכקייט פאר דער קהלה-טעטיגקייט און בלייבען אלס א מינדערהייטס-פראקציע. די צווייטע מיינונג איז געווען פערבינדען זיך מיט אן'אנדערע גרופע און שאפען א מעהרהייט. הגם איך פערזענליך בין נישט געווען קיין אנהענגער פון דער צווייטער מיינונג, האט די דאזיגע מיינונג אבער געזיגט, און לויט דער אויפפאדערונג פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, האב איך דורכגעפיהרט די פערשטענדיגונג מיט די אונפארטייאישע בנוגע דעם פארזיץ: זיי האבען בעקומען דעם פארזיץ אין קהלה-ראט און זיך פערפליכטעט צו שטיצען אונזער קאנדידאטור אויפ'ן פארזיץ אין דער קהלה-פערוואלטונג. דערביי האבען זיי זיך פערפליכטעט אונטערצושטיצען די נאציאנאלע פאדערונגען. ס'האט זיך אבער ארויסגעשטעלט, אז די ארבייט איז אונמעגליך, ווייל מיר זענען שטענדיג געווען אויסגעזעצט אויף צופאלען ביים צוזאמענשטעל פון 6 אגודה, 4 ציוניסטען, 3 אונפארטייאישע, 1 פאלקיסט און 1 בונדאוויעץ. די אגודה-מיטגלידער, נישט בעקוקענדיג די אמטען, וועלכע זיי האבען געוואלט, האבען אפען דערקלערט, אז זיי וועלען שטערען יעדע ארבייט פון דער קהלה און זיי האבען עס טאקע אזוי געטאן. מיר, ציוניסטען האבען זיך געפונען אין אזא לאגע, אז געגען אלע אונזערע פארשלאגען האבען אלע מאל געשטימט 6 מיטגלידער פון דער אגודה, דער פאלקיסט און דער בונדאוויעץ. אזוי אז אין ביודזשעט זענען אבגעווארפען געווארען אזעלכע פאזיציעס ווי 75 זל. פאר'ן טורן-פעראיין „בר-כוכבא" אדער 75 זל. פאר דער איינציגער יודישער קאנסערוואטאריע אין דער וועלט.

אלע אונטערהאנדלונגען מיט דער אגודה אין ביודזשעט-פראגען האבען נישט געגעבען קיין שום רעזולטאט. ווייל ווי זיי האבען ערקלערט האבען זיי א בעשלוס פון צענטראל-אינסטאנץ נישט צו שטימען פאר קיין שום ציוניסטישע פאדערן, שולען א. א. וו.

די גרעסטע טייל פון די זיצונגען זענען געווען פערפולט מיט די שטרייטען צווישען די ארטאדאקסישע ריכטונגען און אויף מיר, דערצעהלט ד"ר ראזענבלאט איז געפאלען די אויפגאבע צו שאפען צווישען זיי קאמפראמיסען. די אונפארטייאישע צ. ב. האבען איינגעפאלען, אז מיט 5,000 זל. קען מען מאכען דעם עירוב, די אגודה האט דוקא פערלאנגט אויף דעם 20,000 זל., די „אונפארטייאישע" האבען פערלאנגט, אז מ'זאל אסיגנירען א בעטראג אויף אויסצובעסערען די שטעדטישע מקוה וואס איז אן'איינענטום פון דער קהלה-פערוואלטונג. די אגודה האט פערלאנגט מ'זאל סובסידירען זייער פריוואטע מקוה א. אז. וו. ווען כ'האב אויף א זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג זיך געווענדעט צום מורה הוראה מיט דער פראגע צי דער עירוב איז כשר, האב איך קיין תשובה נישט בעקומען ביז'ן היינטיגען טאג.

דערווייל איז אונטערגעקומען די פראגע מיט'ן ראבינאט-פארשטעהער אין דער פערוואלטונג. די מעהרהייט פון דער פערוואלטונג איז געשטאנען אויף דעם שטאנדפונקט, אז די פעראָרדנונג איז נישט נוגע די גרויסע קהלות און האט אנגעקלאגט אין העכסטען אדמיניסטראטיווען טריבונאל די פעראָרדנונג פון דער אויפזיכטס מאכט, אז אין די זיצונגען פון דער קהלה פערוואלטונג זאל זיך בעטייליגען א פארשטעהער פון ראבינאט מיט שטימרעכט. דער בודזשעט אויף 1925, איז אנגענומען געווארען דורך דער פערוואלטונג און בעשטימט געווארען דורכ'ן קהלה-ראט. די אגודה האט זיך בעמיהט, אז דער דאזיגער בודזשעט זאל נישט בעשטעטיגט ווערען, ווייל אויף די זיצונגען פון דער קהלה-פערוואלטונג איז נישט אנוועזענד געווען דער פערטרעטער פון ראבינאט.

איבערהויפט איז די קהלה פערוואנדעלט געווארען אין אן'עקספאזיטור פונ'ם רעגירונגס-קאמיסאריאט און איינציגע פיהרער פון דער אגודה-פראקציע האבען זעהר מיהזאם אויסגעפיהרט די דאזיגע ראל. מיר וועלכע שטעהען אויפ'ן שטאנדפונקט פון נאציאנאלע אויטאנאמיע האבען נישט געקענט מסכים זיין אויף דעם, אבער מיר זענען געשטאנען פאר א פאקט.

נאכ'ן אפווארפען דעם בודזשעט האבען מיר געמעגט לעבען מיט פראוויזאריומס. ווען פאראיאהרען אין פעברואר האט די אגודה-פראקציע אפגעווארפען דעם ביודזשעט פראוויזאריום פאר וועלכען זי האט אליין געשטימט אין דער פערוואלטונג איז פאר אונז קלאר געווארען, אז מיר קארען ווייטער נישט טראגען די פעראנטווארטליכקייט און כ'האב פארגעשלאגען, אז מיר זאלען ארויסטרעטען פון דער קהלה, איינגעבענדיג אן'ענטשפרעכענדע דעקלאראציע. דער פארשלאג איז אבער דורך מיינע חברים נישט אנגענומען געווארען, דאן האב איך איבערגעגעבען די פיהרונג דעם אגודה'שען וויצע-פארזיצער און זיך צוריקגעצויגען פון דער אנפיהרונג.

אין פערלויף פון א יאהר צייט האט א מעהרהייט פון 10 ארטאדאקסישע פערוואלטונגס-מיטגלידער נישט געקענט קומען צו קיין הסכם און פיהרען אן'ארבייט, ווייל די אגודה פיהרער זענען נישט בעפרידיגט געווארען אין זייערע פערזענליכע אמביציעס. ביז ס'האט אויפגעריסען. די „אונפ(ארטייאישע)" האבען ענדליך איינגעזעהען, אז זיי קענען נישט מיטארבייטען און דער בלאק איז איבערגעריסען געווארען.

פאר אונז איז קלאר געווען, אז מיר קענען נישט איינהאלטען די פרעזעסור, נישט האבענדיג קיין מעהרהייט, וועלכע זאל פיהרען א נאציאנאלע פאליטיק, מיר האבען אויך געזעהען אז די אגודה קען נישט שאפען קיין מעהרהייט, דעריבער האבען מיר בעשלאסען צו שטיצען די קאנדידאטור פון די „אונפארטייאישע", וועלכע האבען זיך אונטערגענומען איינצופיהרען ארדנונג אין דער קהלה און זעלבסטשטענדיג, שטעהען אויף דער נאציאנאלער פלאטפארם.

ווי איז מיט די קאנדידאטורען, וואס זענען פון פערשידענע צדדים ארויסגערוקט געווארען אין דער לעצטער מינוט?

— די ציוניסטישע ארגאניזאציע האט אנגענומען מיין רעזיגנאציע און דערפאר האט וועגען מיין קאנדידאטור, ערקלערט אונז ד"ר ראזענבלאט, נישט געקענט זיין קיין ערנסטע רייד. די אלע „אונטערהאנדלונגען" און שמועסן האבען נישט געהאט קיין שום גרונד און דעריבער איז דער פארשלאג צו ה' מינצבערג, וועגען וועלכען ער דערצעהלט, צו שטימען פאר מיין קאנדידאטור וואהרשיינליך געווען א שפאס, וועלכען ער האט נישט פערשטאנען און גענומען פאר ערנסט.

Dr. med.
L. Pikielny
ספעציאל-ארצט פאר
נירען, בלאזען און
הארן-קראנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגט פון 4—7 אווענד.

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועענערישע קראנקה.
רענטגען און ליכט-הייל אינסט.
נעמט אן פון 4—7 אין אווענד.

Dr. med. Ludwik
Rapeport
Pr. Narutowicza 25
(Dzielna) tel. 44-10.
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און הארן-קראנקהייטען.
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אווענד.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר און וועענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, רענטגען-שטראהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטרא-טעראפיע.
נעמט אן פון 6—9 אין אווענד, פרויען—12 ביז 3 נאכמ. 873

דאנטיסט און צאהנטעכניס
י. ביטענסקי
5 קאנסטאנטינער 5
נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד.
פרייזען ביליגע! בעראטונג אהן געצאהלט

LEKRZ-DENTYSTA — צאהן-ארצט
M. KARABANOW
ווסכאדניא 31 (אין הויף) טעלעפאן 59-09
היילט, פלאמבירט ציהט ציהן גאנץ אהן שמערצען, קינסטליכע ציהן אהנע גומען און רעפעראטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפערטיגט.
נעהמט אן פון 9 פריה ביז 8 אין אווענד. 1195
לעטשניצע פרייזען. בעראטונג אומזאנסט.

דער צושניטענער קערפּער אין דער וואַליזע

דער קרוליקאָווסקי-פּראָצעס איז נאָך נישט געענדיגט. – עקשנות'דיגער קאַמף פון דער פערטיידיגונג צו בעווייזען דעם פער'משפט'ענעם אומשולד.

מיט איינינע וואָכען צוריק האָט דאָס ווארשאָווער קריייז-געריכט פערעפענטליכט די מאָטיווען פון אורטייל אינ'ם סענסאַציאָנעלען פּראָצעס פון פראַנציִשעק קרוליקאָווסקי, וועלכער איז מיט אַ צייט צוריק פער'משפט געוואָרען אויף 12 יאָהר שווערע תפיסה פאַר'ן דערמאָרדען די גאַסען-פרוי מיכאַלאָווסקאַ, וואָס איהר קערפּער האָט דער מערדער געהאַט צושניטען און אין וואַליזקע בעהאַלטען אויף דער באַגאַזש-סטאַציע פון ווארשאָווער מזרח-וואָקזאַל.

ווי אונזערע לעזער געדענקען נאָך מסתמא פון די בעריכטען פון די געריכטס-פערהאַנדלונגען, איז דאָס פעסטשטעלען די שולד פון קרוליקאָווסקי'ן געווען זעהר בעשווערט צוליב די אומקלאָרע בעווייזען, אַז ער זאָל טאַקי האָבען בעגאַנגען די רציחה, דערביי האָט קרוליקאָווסקי כסדר געשריען, אַז ער איז אומשולדיג און ווען דאָס קריייז-געריכט האָט פערעפענטליכט דעם אורטייל, לויט וועלכען ער האָט בעקומען די האַרבסטע שטראָף, האָט קרוליקאָווסקי אויסגערופען: „איך פאַל אַ קרבן פון אַ געריכטס-טעות, איך בין אומשולדיג"!

דער פּראָצעס פון קרוליקאָווסקי'ן האָט געפונען אַ שטאַרקען אָבקלאַנג נישט נור אין דער גאַנצער פרעסע אין לאַנד, נאָר אויך אין דער פרעסע פון דער גאַנצער וועלט. מען האָט אָנערקענט, אַז דער ענין קרוליקאָווסקי געהערט צו די פערוויקעלטסטע קרימינאַלאָגישע פּראָבלעמען, פון וועלכע עס איז שווער אַרויסצובעקומען דעם אמת.

דערביי האָבען די פערטיידיגער, די אַדוואָקאַטען פראַנציִשעק פּאַסכאַלסקי און יאַן רוף די גאַנצע צייט געפיהרט אַן אַקציע כדי צו דערווייזען, אַז מיט'ן פער'משפט'ן קרוליקאָווסקי'ן איז בעגאַנגען געוואָרען אַ געריכטס-טעות ווייל ער איז נישט דער מערדער פון מיכאַלאָווסקאַ.

די פערטיידיגער האָבען דעריבער גלייך נאָכ'ן איבערשרייבען דעם פּראָטאָקאָל צוגעשיקט צום געריכט אַ ביטע, געשריבען אויף העכער 20 זייטען מאַשין-שריפט, אָנווייזענדיג, אַז דער פּראָטאָקאָל איז נישט ריכטיג אין העכער 30 פונקטען, געבעטען דעם פּראָטאָקאָל צו פערריכטען.

דאָס קריייז געריכט האָט אָבער די בעמערקונג צום פּראָטאָקאָל אָבגעוואָרפען און די מאָטיווען פון אורטייל זענען געשריבען אויפ'ן סמך פון געריכטס-פּראָטאָקאָל.

אין די מאָטיווען ווערט טאַקי דערוויזען, אַז דאָס געריכט שטעהט פעסט אויפ'ן שטאַנדפּונקט פון קרוליקאָווסקי'ס שולד און אַז דער שווערער פסק איז אַרויסגעגעבען געוואָרען דורך די ריכטער אויפ'ן סמך פון זייער פעסטער איבערצייגונג, דאָס דעם רציחה'דיגען מאָרד האָט אויסגעפיהרט דוקא קרוליקאָווסקי.

די פערטיידיגער האָבען זיך דאַן געווענדעט צום אַפּעלאַציע-געריכט מיט אַן אָנקלאַגע געגען דאָס אָבוואַרפען די בעמערקונגען צום פּראָטאָקאָל, אָבער דאָס אַפּעלאַציע-געריכט האָט די אינצידענט אָנקלאַגע אָבגעוואָרפען.

די פערטיידיגער האָבען דאַן דערלאַנגט אַן אויספיהרליך מאָטיווירטע אַפּעלאַציע-אָנקלאַגע געגען דעם פסק-דין פון קריייז-געריכט. אין דער אַפּעלאַציע-אָנקלאַגע ווערט דער אורטייל פון קריייז געריכט בעקעמפט אלס אַזעלכער, וואָס שטיצט זיך אויף אַ נישט ריכטיגען פּראָטאָקאָל; די פערטיידיגער פאָדערן דעריבער דעם אָנגעקלאָגטען צו אָנערקענען פאַר אומשולדיג און איהם צו בעפרייען.

כדי אָבער צו בעווייזען, אַז דער פּראָטאָקאָל פון דער געריכטס-פערהאַנדלונג אין קריייז-געריכט איז נישט קיין ריכטיגער און במילא זענען אויך די מאָטיווען פון אורטייל נישט בעגרינדעט. פאָדערן די פערטיידיגער דורכצופיהרען אין אַפּעלאַציע-געריכט אַ מעריטאָרישע פערהאַנדלונג און צו דעם צוועק זאָלען אויסגעהערט ווערען נאָכאַמאָל העכער 30 עדות, וואָס זענען פערהערט געוואָרען אין קריייז געריכט און וואָס זייערע דעמאָלסדיגע ערקלערונגען זענען נישט ריכטיג פּראָטאָקאָלירט געוואָרען.

אַזוי-אַרום האָבען די פערטיידיגער געוואָלט, אַז דער פּראָצעס זאָל נאָך אַמאָל בעטראַכט ווערען.

דאָס אַפּעלאַציע געריכט האָט אָבער די פאָדערונג פון די פערטיידיגער אינגאַנצען אָבגעוואָרפען און דעם טערמין פון דער אַפּעלאַציע פון פּראָצעס בעשטימט אויפ'ן 27-טען אַפּריל ה. י.

דער פּראָצעס ווערט יעצט נאָכמעהר פערפּלאָנטערט, ווייל די פערטיידיגער וועלען אין דעם אָנגעוויזענעם טערמין אַרויסטרעטען מיט אַ פאָרשלאַג דעם פּראָצעס אָבצולעגען און אַרויסצורופען אַלע עדות, וואָס זענען פערהערט געוואָרען אין קריייז-געריכט.

ווי מיר דערוויסען זיך, גרייטען זיך די פערטיידיגער צו זעהר אַ שטאַרקען קאַמף כדי צו דערווייזען די אומשולד פון קרוליקאָווסקי'ן. אויף וויפיעל דאָס איז ריכטיג בעווייזט אויך דער פאַקט, אַז אין אַפּעלאַציע-געריכט וועט אַ חוץ די ערשטע 2 פערטיידיגער. וואָס האָבען איהם פערטיידיגט אין קריייז-געריכט, די אַדוואָקאַטען פּאַסכאַלסקי און רוף, אויך ווערט אַרויסטרעטען אינ'ם פּראָצעס אַלס 3-טער פערטיידיגער, דער בעקאַנטער קרימינאַליסט אַדוו. מיעטשיסלאַוו עטינגער (דער זוהן).

ווי מען קאָן פאָראויסזעהן, וועט דער קרוליקאָווסקי פּראָצעס בלי-ספק ווערען דער גרעסטער קרימינאַלאָגישער פּראָצעס אין פּוילען.

כשר לפסח.

צערעס

שפּייזפעטס

CERES Tłuszcz Jadalny

ווערט אויסגעאַרבייט אונטער דער שטרענגער השגחה פון הרב שמחה פרענקעל מסקאַווינא

און קען עמפּפאָהלען ווערען מיט אַ רוהיג געוויסען פאַר אַלע פרומע יודען.

די צערעס-שפּייזפעטס האָט זיך אַ דאַנק איהר ערשטקלאַסיגער קוואַליטעט ערוואָרבען אַ בעליבטקייט ביי די בעל-הבית'טעס.

1280

ביים איינקויפען פערלאַנגט נור „צערעס" און גיט-צוריק נאָכמאַכונגען.

טאָכטער פון אַ פּוילישען גוט-בעזיצער איז זיך מגייר

און האָט חתונה מיט אַ יוד,

מיט אומגעפעהר אַ יאָהר צוריק האָט אין די פּוילישע אַריסטאָקראַטישע קרייזען געמאַכט אַ גרויסען רושם דער פאַקט, וואָס אַ פרוי פון איינעם פון די גוטס-בעזיצערס הינטער ווילנע האָט זיך געוואָרפען אונטער אַ צוג און איז געהרג'עט געוואָרען אויפ'ן אָרט.

מיט עטליכע וואָכען שפּעטער איז אין ווארשאָווער ראַבינאַט געקומען דאָס קריסטליכע מיידעל סטעפאַניאַ ק. און ערקלערט, אַז זי איז די טאָכטער פון דער געהרג'עטער גוטסבעזיצערין און אַז זי וויל איבערגעהן צום יודענטום. דערביי האָט זי דערצעהלט פאָלגענדע געשיכטע:

איהר מוטער די זעלבסטמערדערין האָט געשטאַמט פון אַ רייך פרום יודיש הויז. דער זיידע איהרער, דער מוטערס פאָטער, איז געווען אַ גרויסער תבואה-סוחר און פלעגט פערקעהרען אין פּוילישע הייף; דער פאָטער פלעגט די פריצים באָרגען געלד. איינמאָל איז אַ גרויסער פּריץ פון ווילנער קאַנט שולדיג געבליבען אַ קאָלאָסאַלע סומע און האָט דאָס געלד נישט געוואָלט אומקערען. ווען דער זיידע האָט איהם כסדר געמאָהנט, האָט דער פּריץ ערקלערט, אַז ער איז גרייט דאָס געלד אומצוקערען, נאָר מיט איין בעדינג: ער בעקומט פאַר אַ ווייב דעם זיידענס טאָכטער

וואָס עס איז ווייטער געשעהן – האָט סטעפאַניאַ ק. ערקלערט – ווייסט זי נישט. זי ווייסט בלויז, אַז דער זיידע האָט מכפּיד געווען און זי, סטעפאַניאַ, איז געבוירען געוואָרען פון איהר יודישער מוטער און פּריצישען פאָטער.

קליינערהייט האָט מען זי אָפּגע'שמדט אין די יונגע יאָהרען האָט זי קיין אָנזונג נישט געהאַט וועגען איהר יודישער אָבשטאַמונג, אָבער ווען זי איז עלטער געוואָרען, איז פאַר איהר דאָס געהיימניש ענטפּלעקט געוואָרען. דער פאָטער פלעגט כסדר מאַכען דער מוטער אָוואַנטורעס צוליב איהר יודישער אָבשטאַמונג און דער מוטער'ס לעבען איז געווען אַ קייט פון יסורים, פּיין, טרערען און טרויער, ביז זי האָט געפונען איהר טויט אונטער די רעדער פון אַ באַהן.

דאָס אַלץ – ערקלערט סטעפאַניאַ – האָט אויף מיר געווירקט, איך זאָל זיך אָפּזאָגען פון רייכען פּריצישען לעבען, ווערען אַ יודיש קינד און פון ראַבינאַט פערלאַנג איך, מען זאָל מיך מגייר זיין.

דער ראַבינאַט האָט אויסגעפאָרשט דעם ענין און פרל. סטעפאַניאַ איז געוואָרען אַ יודיש קינד.

נאָכדעם, ווי די צערעמאָניע איז ערלעדיגט געוואָרען, איז זי אָוועקגעפאָהרען קיין בערלין און אַריינגעטרעטען אין אוניווערזיטעט. געלעבט האָט זי פון דער רייכער ירושה, וואָס די מוטער האָט איהר איבערגעלאָזען אין באַר און אין קאָסטבאַרע חפצים.

דאָרט האָט זי זיך בעקענט מיט אַ סטודענט אַ יוד ד"ר אַלפרעד וויזעל פון דיסעלדאָרף, אַ געוועזענער מאָרו-משגיח פון דער דייטשער אַרמעע. פון דער בעקאַנטשאַפט איז מען אַריבער אין אַ ליבע.

ווען דאָס פאָר-פאָלק האָט שוין גערעדט וועגען זמן חופּה, האָט פרל. סטעפאַניאַ דערצעהלט דעם חתן, אַז זי איז אַ גר'טע. אַזוי ווי פרל. סטעפאַניאַ האָט נישט געקאָנט דורך דאָקומענטען אויסווייזען, אַז זי איז שוין איבערגעגאַנגען צום יודענטום, איז דאָס פאָר געפאָהרען קיין ווארשא און די דאָקומענטען זענען אין ראַבינאַט בעשטעטיגט געוואָרען.

דאָס פאָר-פאָלק האָט די טעג ביי איינעם פון די ווארשאָווער מורה-הוראות געשטעלט אַ חופּה.

Photographe
H. Sroka
ŁÓDŹ
Brzezińska 69

דאָס אַטעליער איז ניי-רעמאָנטירט און פערגרעסערט, ווי אויך פערזעהען מיט די נייעסטע „עדיסאָן"-רעפלעקטאָרען.

דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז צוליב רעקלאַמע האָב איך איינגעפיהרט אויסערגעוועהנליכע נידריגע פּרייזען אויף טאַגע קינסטלעריש אויסגעפּערטיגטע פאָטאָגראַפיעס לויט די אונטען - אויסגערעכענטע אויסנאַהמס-פּרייזען:

6 פּאָסטקאַרטען ג.פ. דאָפּעלט רעטושירט 3 זל.

6 קאַבינעט-בילדער „ 8 „

1 אָריגינאַל-פּאָרטרעט ג.פ. 8 „

אויסער דעם גרופּען-אויפנאַהמען אויסער-אַטעליער ווערען אויך אָנגענומען אויפנאַהמען צו זעהר מעסיגע פּרייזען. צופאָהר מיט'ן טראַמוואַי נומער 1.

בעמ.: צו יעדען האַלבען טוץ פּאָסטקאַרטען ווערט צוגעגעבען אַ פאָטאָ-פּאָרטרעט.

די, וועלכע אַזעוו האָט פעראַטען.

37) בעאַרבייט פאַר'ן „נייעם פאָלקסבלאַט" לויט פערשידענע מאַטעריאַלען.

אין די פּאַרטייאישע קרייזען איז רייף געוואָרען דער פערדאַכט און דער געדאַנק וועגען מעגליכקייט פון פּראָוואָקאַציע, וואָס האָט זיך אויסגעבויט אַ נעץ אין סאַמע האַרץ פון דער פּאַרטיי, און וועגען דער נויטווענדיגקייט צו קעמפען געגען דער פּראָוואָקאַציע, נישט קוקענדיג אויף אַלע מעגליכע און שרעקליכע קאָנסעקווענצען פון דערגעהן דעם מורא'דיגען אמת.

אונטער דער השפּעה פון לעבעדינצעוו'ס פריינד י. דעלעווסקי, אַן אָנגעזעהענעם מיטגליד פון דער סאָציאַל-רעוואָלוציאָנערער פּאַרטיי, מיט וועלכען לעבעדינצעוו האָט קאָרעספּאָנדירט פון פעטערבורג, האָט די פּאַריזער גרופּע פון דער פּאַרטיי אָנגענומען פאָלגענדע רעזאָלוציע:

„די פּאַריזער גרופּע סאָציאַליסטען-רעוואָלוציאָנערען, זייענדיג טיף פערשטערט פון'ם דורכפאַל פון דער צפון'דיגער קאַמפּס-אָבטיילונג, פון אָט דער ביישפּיעלאָזער קאַטאַסטראָפע, וואָס האָט געקאָסט דאָס לעבען פון פיל ווערטפולע חברים;

„אָנערקענענדיג, דאָס אַלע אומשטענדען פיהרען אויפ'ן געדאַנק, אַז דער דורכפאַל איז וואָהרשיינליך געווען אַ רעזולטאַט פון סיסטעמאַטישער פּראָוואָקאַציע, וועלכע האָט זיך, מעגליך, שוין פון לאַנג אויסגעבויט אַ נעסט אין דער פּאַרטיי;

„אָנערקענענדיג די גאַנצע שרעק פון דעם אומגליק, וואָס האָט געטראָפען די פּאַרטיי און די מורא'דיגקייט פון דער לאַגע, וואָס שטעלט זיך פאַר דער פּאַרטיי, כל זמן די זאַך איז נישט אויסגעקלערט, כל זמן די נעץ פון פּראָוואָקאַציע איז נישט אויפגעלעזט און, דאָס שלעכטס איז נישט אַרויסגעריסען מיט'ן וואָרצעל,

„דריקט די גרופּע אויס צוליב דעם אַלעמען דעם הייסען וואונש, אַז דער צענטראַל-קאָמיטעט, אַלע פּאַרטייאישע אָרגאַניזאַציעס און אַלע פּאַרטייאישע טוער זאָלען אָנווענדען אַלע זייערע כּחות און זייער גאַנצע ענערגיע, כּדי תּיכף אויסצופאָרשען די סיבּות פון דורכפאַל און כּדי וואָס גיכער צו בעפרייען די פּאַרטיי אין איצטיגען קריטישען מאָמענט פון מעגליכען אונטערגאַנג און צושטערונג.

די דאָזיגע רעזאָלוציע איז אין מערץ 1908 איבערגעשיקט געוואָרען צום צענטראַל קאָמיטעט פון דער ס.-ר.'ישער פּאַרטיי און צו אַלע אַנדערע פּאַרטייאישע אינסטאַנצען. גלייכצייטיג האָט די פּאַריזער גרופּע אויסגעטיילט אַ בעזונדערע קאָמיסיע. וועלכע האָט געהאַט דעם ציל צו זאַמלען מאַטעריאַלען און ידיעות, וואָס האָבען געקאָנט האָבען אַ שייכות און אַ בעדייטונג צו דער ענטדעקונג פון דער פּראָוואָקאַציע אין דער פּאַרטיי. אין דער קאָמיסיע זענען אַריין: וו. אַגאַפאָנאָוו, א. גנאַטאָווסקי און י. דעלעווסקי. די קאָמיסיע האָט שפּעטער בעקומען דעם נאָמען „קאָנספּיראַטיווע קאָמיסיע".

אין איה"ר אויספאָרשונגס-אַרבייט איבער דער עקזיסטענץ פון פּראָוואָקאַציע אין דער פּאַרטיי, האָט זיך די „קאָנספּיראַטיווע קאָמיסיע", אָנגעשטויסען אויף דער געשיכטע מיט'ן פּראָוואָקאַטאָר טאַטאַראָוו.

די מעשה איז פאָרגעקומען נאָך אין יאָהר 1905. דער צענטראַל-קאָמיטעט פון דער ס.-ר.'ישער פּאַרטיי אין פּאַריז האָט דערהאַלטען אַן אַנאָנימען בריף, אין וועלכען עס איז אָנגעוויזען געוואָרען, אַז אין דער פּאַרטיי זענען פאַראַן צוויי פּראָוואָקאַטאָרען: „טאַטאַראָוו און אינזשעניער אַזעוו". בנוגע אַזעוו'ן האָט דער קאָמיטעט נישט געלעגט קיין שום אַכט אויפ'ן בריף. אַזעוו – אַ מיטגליד פון צענטראַל-קאָמיטעט, דער לייטער פון דער העלדישער „באָיעוואָיאַ אָרגאַניזאַציע", וועלכע האָט זיך בעדעקט מיט רוהם נאָך אַ רייהע גלענצענדע אַטענטאַטען, ער איז געשטאַנען אויסער יעדען פערדאַכט. דעם רמז אויף אַזעוו'ן האָט מען אָנגענומען – און נישט אָהן רעכט – אַלס אַ געוועהנליכען מאַנעוור פון דער אָכראַנע צו קאָמפּראָמיטירען די אָנגעזעהענסטע טוער פון דער פּאַרטיי און אַזוי אַרום אַריינברענגען אין איהרע רייהען אַ געהעריגע דעמאָראַליזאַציע.

אַנדערש איז געווען די בעציהונג צו טאַטאַראָוו'ן. זיין אויפפיהרונג האָט געוועקט חשד. טאַטאַראָוו האָט געוואָרפען מיט געלד אויף רעכטס און אויף לינקס, אומזיסט פלעגט ער אַריינדרינגען, מ'האָט איהם אַמאָל געכאַפּט אין ליגען זאָגען; אַזוי, למשל, האָט ער, זייענדיג אין דער שווייץ, וואו ס'האָט דעמאָלט געפונען מיכאַיל גאָץ און נאָך עטליכע מיטגלידער פון צ. ק., אָנגעגעבען אַ פאַלשען אַדרעס זיינעם אין זשענעווע. ער האָט אָנגערופען איין האָטעל און פאַקטיש האָט ער געוואוינט אין אַן אַנדערען. פערדעכטיג איז אויסגעקומען טאַטאַראָוו'ס אויפפיהרונג אין אַ פּאַרטייאישער ליטעראַרישער אונטערנעהמונג, אויף וועלכער ער זאָל האָבען בעקומען אַ גרויסע נדבה. ער האָט אין אַ רייהע פעריאָדישע לעגאַלע צייטשריפטען פּובליקירט וועגען אָרגאַן, וואָס האָט געזאָלט ערשיינען און דערביי האָט ער דעם גרעסטען טייל מיטאַרבייטער, אומלעגאַלע פּאַרטיי-טוער, אָנגעגעבען מיט זייערע ריכטיגע נעמען.

דער צענטראַל-קאָמיטעט פון דער פּאַרטיי האָט בעשלאָסען די זאַך אויסצופאָרשען און האָט דעלעגירט דעם מיטגליד פון צ. ק. א. אַרגונאָוו'ן קיין רוסלאַנד, כדי צו זאַמלען אויסקונפטען וועגען טאַטאַראָוו'ן און דער עיקר בעוואוסט צו ווערען, צי איז אמת דאָס, וואָס טאַטאַראָוו האָט געזאָגט, אַז דורך דער פערמיטלונג פון אַ בעריהמטען פּובליציסט האָט ער פון אַ געוויסער פערזאָן בעקומען 10 טויזענד רובעל אויף דעם פּאַרטייאישען אָרגאַן.

(פאָרטזעצונג קומט)

דער יובילי פון גענעראל-קאנסול אויגען לאנדא,

דעם בעקאנטען באנקיר און כלל-טוער.

בערלין. (יס"). דעם 17-טען מערץ האט געפייערט זיין 75-טען געבורטס טאג איינער פון די וויכטיגסטע בערלינער כלל-טוער, גענעראל קאנסול אויגען לאנדא. דער יובילאר איז א זוהן פון בעקאנטען ברעסלויער באנקיר יעקב לאנדא, וועלכער האט געשפילט א וויכטיגע ראל אין - דערווירטשאפטליכער ענטוויקלונג פון שלעזיען. די באנק-פירמע יעקב לאנדא איז געווען די ערשטע, וואס האט אנגעהויבען פינאנסירען די עלעקטריציטעט - אונטערנעהמונגען פון דעמאלס נאך אונבעקאנטען עמיל ראטענוי, דעם פאטער פון וואלטער ראטענוי. לאנדא האט אויך מיטגעווירקט ביי דער גרינדונג פון נאציאנאל-באנק אין דייטשלאנד. אויגען לאנדא פיהרט אן אין איצטיגען מאמענט מיט 10 אינדוסטריעלע אונטערנעהמונגען און איז מיטגליד אין אויפזיכטס-ראטען אין 20 אנדערע אקציען געזעלשאפטען. זייט 24 יאהר איז ה' אויגען לאנדא גענעראל-קאנסול פון שפאניען אין בערלין.

ה' אויגען לאנדא ענטוויקעלט אויך אן'אינטענסיווע פאליטישע, געזעלשאפטליכע און פילאנטראפישע טעטיגקייט. אין יודישען לעבען שפילט ער א גרויסע ראל.

די וואהלען אין די יודישע סאוויעטען

60 פראצ. בעטייליגטע אין די וואהלען.

מאסקווע. (י.ט.א.) לויט די ידיעות, וועלכע דער פארשטעהער פון דעם צענטראל-קאמיטעט פאר נאציאנאלע-מינדערהייטען אורבאך האט געגעבען דער אוקראינישער טעלעגראפען-אגענטור, זענען אין די דערפער אויסגעשלאסען געווארען פון די וואהל-ליסטעס איבער 13 פראצ. יודישע וועהלער און די שטעדטלעך איבער 40% יודישע וועהלער.

דורכשניטליך האבען אין די לעצטע וואהלען אנטייל גענומען אין די יודישע דארפס ראטען — 60.7 פראצ. פון דער אלגעמיינער צאהל יודישע וועהלער, און אין די שטעדטעל'דיגע סאוויעטען — 61,7 פראצענט.

אין די יודישע סאוויעטען זענען אויסגעוועהלט געווארען 52,7 פראצ. ארימע פויערים און 13 פראצ. פרויען.

איבער 100 טויזענד אימיגראנטען

אריינגעקומען קיין אמעריקא אין משך פון די לעצטע 7 חדשים.

וואשינגטאן, (י.ט.א.) פון בעריכט, וואס איז פערעפענטליכט געווארען דורך דעם אימיגראציע-דעפארטאמענט, איז צו זעהען, אז אין משך פון די לעצטע 7 מאנאטען זענען קיין אמעריקא אנגעקומען 107.288 אימיגראנטען: צווישען די עמיגראציע - לענדער פערנעהמט דייטשלאנד דאס ערשטע ארט: (35,262 אימיגראנטען) דאס צווייטע ארט פערנעהמט ענגלאנד (20.394 אימיגראנטען), דאס דריטע—אירלאנד (18 652 אימיגראנטען). פון פוילען זענען אנגעקומען אין משך פון די לעצטע 7 חדשים 431 אימיגראנטען. פון אנדערע לענדער זענען אנגעקומען פאלגענדע צאהלען אימיגראנטען: פון סאוויעט רוסלאנד 1552. פון ארץ ישראל — 89. פון ליטע 221. פון לעטלאנד — 135. פון רומעניען 357 און פון דאנציג 197 אימיגראנטען.

קאלינינס רעדע אין אבראשור.

מאסקווע. (י.ט.א.) דער פערלאג פון „אזעט" האט ארויסגעלאזען אויף רוסיש און יודיש קאלינינס רעדע אויף דעם „אזעט"-צוזאמענפאהר אין מאסקווע און זיין בעוואוסטען ארטיקעל „יודישע ערד-איינארדנונג", וואס איז געווען אן'ענטפער אויף די טענות פון פיינדליך געשטימטע קרייזען פארוואס מען נים אב יודען „די בעסטע ערד" אין קרים.

פון היינטיגען לעבען אין סאוויעט-רוסלאנד.

(ענדע פון 3-טע זייט).

אויף דעם פערלאזענעם קאוואליער. ער איז געווען סיי שכור פון טרינקען און סיי פון איינפערזוכט. האט ער זיך ווי א ווילדע חיה ארויסגעווארפען אויף די פערליבטע.

— מיין פריילין, מיינע! איך וועל קיינעם נישט לאזען שפאצירען מיט איהר... האט ער אויסגעשריען.

עס האט זיך אנגעפאנגען א געשלעג, מישא האט ארויסגעכאפט א מעסער און האט אריינגעשטאכען וואסיא'ן אין זייט. וואסיא איז געפאלען טויט. אבער פאר'ן טויט האט ער נאך געהאט כח צו ווארפען א ציגעל אין קאפ זיין מערדער און קאנקורענט.

יעצט זיצט מישא, וועלכער איז אין גאנצען 18 יאהר אלט, כמעט נאך גאר א קינד, אויף דער אנקלאגע-באנק פאר דער'הרג'ענען וואסיא'ן. לעבען אהם זיצט אויך די „העלדין", א יונגע מיידעל אין א רויטען געשטריקטער היטעלע, מיט רויטינקע בעקעלעך, זי ערקלערט, אז זי האט ביידען ליב געהאט.

— וועמען אבער האט איהר מעהר געליבט? — פרעגט איהר דער ריכטער.

— מעהר, דאכט זיך „יעגעם", ענטפערט זי.

אבער „יענער" איז מיט א קורצער צייט, איידער זיי האבען זיך בעקענט, ערשט נאר וואס בעפרייט געווארען פון טורמע, און זי האט פאר איהם דעריבער מורא געהאט. דער אבער איז „מישא" און מעהר גאר נישט. זי פערטיידיגט אויף דעם און אליין איז זי יעצט אן'ארבייטסלאזע. זי איז ביז נישט לאנג צוריק געווען א מיטגליד פון „קאמסאמאל" (קאמוניסטישען יוגענד-פערבאנד).

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אוירען, נאז, האלז, און לונגען-קראנקהייטען.

קאנסטאנטינאווסקא 8 טעלעפאן 27-81

שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערושער 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.ט.

Dr. med.

EYCHNER Jakób

Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24

אינערליכע- און קינדער - קראנקהייטען. נעמט אן פון 6–7, זונטאג פון 3–4.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט דין רעדאקציע פון „נייעס פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.

יורידישע אפטיילונג

פון „נייעס פאלקסבלאט"

בעים דערלאנגען אן'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 21 מערץ 1927.

5162. פריידע ג.

ווען איהר וואלט אפילו געהאט תנאים געשריבען וואלט איהר אויך נישט געקאנט צווינגען אייער חתן מיט אייך חתונה צו האבען בפרט ווען עס איז נאר געווען א ווארט. אין בעסטען פאל קאנט איהר פאדערען פון אייער חתן אן'ענטשעדיגונג פאר די קאסטען. א שווערע בעליידיגונג איז טאקע א מאטיוו אפצולאזען דעם שידוך און ממילא נישט צו צאלען קיין ענטשעדיגונג.

5163. שטיינקריצער.

נישט וויכטיג איז אין וואס פאר א צושטאנד איהר געפינט זיך איצט, נאר אין וועלכען צושטאנד איהר האט זיך געפונען בעגעהענדיג דעם פערברעכען. געוויס איז נערוועזיטעט אן'אומשטאנד פאר א מילדערע שטראף. עס איז אבער אפהענגיג דערפון אויף וויפיל די מעדיצינישע עקספערטיזע וועט עס בעשטעטיגען.

1564. א סוחר.

די 11 סעריע סקארבאווע בילעטען טראגען 8 פראצ. יעהרליך. די ציגזען ווערען געצאהלט פאראויס. זיי קאנען רעווידירט ווערען ביז'ן 20 ליסטאפאד 1936.

5165. פריב א.

אויב דער אנקלאגער האט אויך נישט דערלאנגט קיין אפעלאציע, קאן מען אייך די שטראף נישט העכערען.

1566. סרעבניק.

מיר וואלטען אייך געראטען צו נעמען פון מלוה א רעיענטאלע בעשטעטיגונג, אז ער גייט אויף דער פארגעלייגטע רעגולאציע און אז ער רעזיגנירט גום ווייליג פון זיין רעכט צו צומאהנען דעם רעשט חוב.

1567. א לעזער פון פאלורביאווא 20.

די פרעטענזיע פון וועקסעל-בעזיצער צום אויסשטעלער ווערט פערלעטערט נאך 1 יאהר.

1568. ש. מ.

די כלה מוז אלט זיין מינדעסטענס 16 יאהר און דער חתן — 18 יאהר אהן הסכמה פון די עלטערען און פאר'ן חתן אויך פון דער מיליטער-מאכט איז אומבעדינגט נויטיג.

5169. א לעזער פון שקאלנא 30.

אויב די ביכער זענען פערניכטעט געווארען קאנט איהר דעם אומשטאנד, אז איהר האט חתונה געהאט, בעווייזען מיט עדות.

5170. שאליט.

עס איז טאקע פערהאן אזא פעראָרדנונג, אז א וויטשאנג פון די ביכער פאר די שטענדיגע איינוואוינער, וואס די מאגיסטראטען אדער געמיינדע-פערוואלטונגען געבען ארויס, דארף ווערען בעשטעטיגט דורכ'ן סטאראסטא, אויב ער ווערט אויסגעניצט אויפ'ן שטח פון אן'אנדערע סטאראסטע.

5171. פ. בר.

אויפ'ן סמך פון דער פאקטורע וועט אייך א דעוויזען באנק, אננעמען פרעמדע וואלוטע נאך אויסלאנד.

5172. אן'אבאנאמענט.

מען ווערט נאר בעשטראפט פאר נעמען אפטרעט-געלד אבער נישט פאר געבען.

5173. א לעזער פון ארלא.

ביי די עלטערען אדער פרוי האט ער זיך געמעגט אויפהאלטען זיי קאן מען נישט בעשטראפען פאר נישט מיטטיילען וועגען דעם דער מאכט,

„די שווארצע כריזאנטעמע".

(47 עקזאטישער ראמאן.

יאמאטא האט זיך צוריקגעקעהרט.

— אפשר וועלען מיר שפילען אין קארטען, יאמאטא, איהר האט קארטען? וועלען מיר שפילען אין דריידען, האט זיך געווענדעט צו איהם די פרינצעסין.

יאמאטא האט זיך אונוויליג אויפגעהויבען.

די פרינצעסין האט נאך זיין אוועקגעהן שנעל געזאגט דעם קאפיטאן.

— איך וועל אייך ביי א געלעגענהייט אלץ דערצעהלען. דערווייל וועט איהר מיר מוזען טון די טובה און צושטעלען מיין בעם א בריף צו מיינעם א גוטען פריינד...

— אלץ, וואס איז מעגליך. וועל איך פאר אייך טון — האט געזאגט דער קאפיטאן פערוואונדערט.

יאמאטא איז צוריקגעקומען מיט די קארטען.

— מיר האט זיך אפגעגלוסט צו שפילען — האט געזאגט די פרינצעסין, איך בין מיד, יאמאטא פיהרט מיך צו צו מיין קאיוטע.

יאמאטא איז געווען אין זיבעטען הימעל, וואס די פרינצעסין האט דוקא איהם אויסגעקליבען פאר'ן בעגלייטער.

דער קאפיטאן בא האט זיך העפליך פערניינגט און איז אוועקגעגאנגען.

די פרינצעסין איז נישט אוועק צו זיך אין קאיוטע, נאר זי האט זיך מיט יאמאטאן אפגעשטעלט אין דער שיפס-ביבליאטעק.

— מיר וועלען זיך דא אביסעל אפרוהען — האט די פרינצעסין פארגעלעגט יאמאטאן א שטוהל לעבען זיך.

— יאמאטא, איהר האט שוין אמאל געליבט? האט געפרעגט די פרינצעסין.

— נאר אייך, פרינצעסין! האט היים ארויסגעזאגט יאמאטא.

— איהר קענט עס מיר בעווייזען?

— ווען איהר פערלאנגט מיין לעבען — גיב איך עס אייך!

— איך דארף עפיס ווייניגער, זאגט מיר צו דער דאקטאר לעווי לעבט און וואו ער איז איצט?

— איהר האט איהם נאך ליב? — האט יאמאטא מיט כעס געזאגט.

— ניין, נישט פון ליבע, פערשטעהט מיך, האט אנגעהויבען די פרינצעסין — איך בין די סיבה פון מיין ברודערס טויט, כ'האב שוין אויף מיין געוויסען דאס לעבען פון איין מענשען, עס איז מיר שווער דאס בעוואוסטזיין, אז נאך איין מענש האט צוליב מיר פערלוירען דאס לעבען... דאס מאטערט מיך, ווען נישט דאס וואלט איך מיך מיט א רוהיג געוויסען בעשעפטיגט מיט עפיס אנדערש, איך פיל מיך אפילו בכח איצט צו פלירטעווען מיט עמיצען אנדערש — האט די פרינצעסין כיטרע צוגעגעבען.

— אויב עס געהט אייך אין דעם האט יאמאטא געזאגט, — קען איך אייך בערוהיגען, אט האב איך א טעלעגראם וועגען איהם.

יאמאטא האט ארויסגענומען פון טאש א טעלעגראמע און געוויזען דער פרינצעסין.

כריזאנטא האט איבערגעלייענט וואס עס איז געשטאנען אין דער טעלעגראמע:

„באלד נאך אייער ארויספאהרען איז מיט'ן צווייטען שנעל צוג קיין טולאן אויך נאכגעפאהרען דער דאקטאר לעווי. ער איז בעוואפענט."

די טעלעגראמע איז געווען אהן אונטערשריפט.

די פרינצעסין האט געקאסט פיל כוח נישט ארויסצואווייזען איהר גליק, איהר פרייד.

— הייסט עס ער ווייסט וואוהין מען האט מיך ארויסגעפיהרט — האט מיט שמחה געטראכט די פרינצעסין.

זי האט אבער נישט ארויסגעוויזען, וואס עס טוט זיך ביי איהר אין הארץ, זי האט נאר זעהר פריינדליך געזאגט יאמאטא'ן.

— איצט זעה איך, אז איהר האט מיך באמת ליב... איהר געפעלט מיר אויך זעהר...

יאמאטא איז שיער נישט משוגע געווארען פאר גליק.

— אבער איצט וויל איך מיך אויף אן'אמת א ביסעל אפרוהען, האט געזאגט די פרינצעסין און איז אוועק צו זיך אין קאיוטע אריין אנשרייבען א בריף דעם דאקטאר לעווי.

מיסטער בא האט ארויסגעוויזען אלע סמנים פון סימפאטיע און פערעהרונג פאר כריזאנטא'ן. זי האט איהם שוין בעוויזען אין דער שטיל איבערצוגעבען דעם בריף צום דאקטאר לעווי און דערצעהלען זייער טרויריגע געשיכטע.

מיסטער בא האט געגעבען זיין עהרען-ווארט פון א דושענטעלמען, אז ער וועט איהר אויפטראג גענוי אויספיהרען.

די שיף איז צוגעקומען צו פארט-סאיד. דא האבען זיך ארויסגעזעצט 5 פאסאזשירען, צווישען זיי אויך מיסטער בא. און יאמאטא. יאמאטא האט בעקומען א טעלעגראפישע אינסטרוקציע פון פאריז און ער האט זי בעדארפט אין פארט סאיד אויספיהרען.

אויפ'ן ברעג האבען אויף איהם שוין געווארט צוויי יאפאנער פון די טשעיטען.

— נו, וואס הערט זיך? ווי געהען די געשעפטען? האט געפרעגט יאמאטא ביי די יאפאנער.

— מיר האבען אונזערע אפגעטון.

— עס איז גלאט אדורך?

— נאר דער שווייגענדער ספינקס — די לבנה און די שטערען זענען געווען עדות

— איך האב פאר אייך א נייעם אויפטראג. היינט אויפדערנאכט קומט א העראן אויף דער שיף „ריטשארד דער דריטער" א געוויסער דאקטאר לעווי...

— ווי זעהט ער אויס?

יאמאטא האט בעשריבען דעם עלעגאנטען דאקטאר מיט די לאנגע בלאנדע האר און וואנסען, זיין הויכען וואוקס און מאנירען פון א איינאפעישער אריסטאקראט.

— עס וועט זיין געמאכט — האבען געזאגט די טשעיטען.

37.

אין נעיעג נאכ'ן גליק.

דאקטאר לעווי איז אנגעקומען אויף דער סטאנציע טולאן-פארט מיט א האלבער שעה נאכ'ן אפשווימען פון דער „וויקטאריע"

— צי קען מען דעריאגען די וויקטאריע? — האט ער פער צווייפעלט געפרעגט א קאפיטאן אויפ'ן ברעג.

— אויסגעשלאסען.

— וואס פאר אן'אנדערע עצה קען איך האבען! איך מוז אניאגען די „וויקטאריע"!

(פארזעצונג קומט)

Kino „IMPERIAL"
זאַכאַ־ניאַ, רוג זאַוואַדזקאַ.

פון מאָנטאַג, דעם 12. מערץ אין פאַ־נענדע מען צוליב׳ן ווילען אין פוילען פון

וו. זשאַבאָטינסקי

וועט דעמאָנסטרירט דער שטאַרקסטער עפּאָכע־פילם פון יודישען לעבען אונטער׳ן נאָמען:

טעאַטער העזצל

אין 8 גרויסע אַקטען. לויט דער אינסצעניזאַציע פון „דעם אייביגען וואַנדערער",

וועלכער אילוסטרירט די טראַגישע געשיכטע פון יודישען פאָלק, ווי אויך דאָס אויפלעבען פון ארץ־ישראל. דאָס בילד ווערט אילוסטרירט מיט געזאַנג, אויסגעפ. דורך א כ ר פון 20 פערזאָן. פערגרעסערטער סימפאָנישער אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון ה׳ מ. לידוויער. יעדער יוד מוז זעהען דאָס בילד!

קאָפּ־ווערטאָג און ערשעפונג,

ווי אויך מאָגען־פערדאַרבונג, לעבער־קראַנקהייטען, נירען, גאַל־שטיינער, רעוומאַטיזם, אַרטעריעזיס, העמאָרידען־ווערטאָגען קומען פט פאַר צוליב דער שלעכטער שטאָף־וועקסלונג און פעראונרייניגונג פון בלוט אין מענשליכען אָרגאַניזם.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

חירקען צו א גוטער שטאָף־ענדערונג, ערוועקען צו פערדייען, רייניגען דאָס בלוט און אַלערערשט מאַכען געזונד דעם מאָגען און ברענגען צו א רעגולערע פונקציע פון דער לעבער און נירען, וואָוי בעזייטיגען שטילגאַנג, און

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

בעזייטיגען פון אָרגאַניזם די נישט פערדייטע רעשטלעך, ווי אויך בעקעמפען דאָס שאַפען זיך פון פערזעצונגען, וואָס איז גורם צו רעוומאַטיזם און אַרטעריעזיס.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

בעזייטיגען און פערהיטען דאָס שאַפען זיך פון גאַל־שטיינער און פערמילדערן די העמאָריד־שמערצען.

די פרייזען א האַלב שאַכטעל 1.50 זל.
א דאָפּעלטע שאַכטעל 2.50 זל.

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און אַפּטייק־סקלאַדען. 156

פערקויפט נישט אייערע דיוואַנעם

44 מעבעל 44

פעלצען, נײ־מאַשינען סאַמאָוואַרען א. אז. וו. בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די פירמע

44 Ch. ŁAZNIK 44

נאַרוטאָוויטשאַ (ײלונאַ)
בעמערקונג: ביי מיר איז שטענדיג אויף לאַגער פערשידען

מעבעל, שיין גוט! און ביליג!

איך קויף און פערקויף

מעבעל

דיוואַנעס, פעלצען, נײ מאַשינען, גאַרדעראָבען, סאַמאָווארען א. ז. וו. און צאָהל די העכסטע פרייזען

א. ווייצמאַן נאַרוטאָוויטש 19

(דזיעלנאַ)

אין מעבעל־געוועלב, (פריוואַט־וואוינונג שענקעוויטשאַ 29) ביי מיר איז שטענדיג דאָ פערש. גענוצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען. 1383

אכטונג, צייטונגס־פערשפרייטער!

היינט, דינסטאָג 7 אין אָוונד קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל, פּיעטרקאָווער 66, די צווייטע

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון אַלע צייטונגס־פערשפרייטער

מיט דער בעטייליגונג פון פאָרשטעהער פון קולטור־אַמט און ה׳ פסח אַלבערט פון דער וואַרשאָווער צענטראַלע.

אַלע ווי איינער מוזט איהר קומען!

מיט אַכטונג
די פערוואַלטונג פון פ״פ
פון צייטונגס־פערשפרייטער אין פוילען
אָפּטיילונג אין לאָדז. 1565

Dr. med.
W. Eychner
פרויען־קראַנקהייטען און אַקושעריע
זאַ־ויישע 11 טעל. 34-72.
נעמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פון 12—2 מיטאָג און דער היים פון 6-8 אָוו.

— ד״ר —
י. הערשקאָוויטש
Zawadzka 15,
telefon 11-8
— — ספּעציאַליסט פאַר — —
קינדער־קראַנקהייטען.
נעמט אָן אינדערהיים פון 8—10 פריה און פון 3—5 נאָכמיטאָג און אין לעטשניצע „פּאָמאָץ".

R. GRABOWIECKI, ŁÓDŹ

Piotrkowska 59, tel. 44-83 -- Egz. od 1895 r,

פאַבריק פון רייזע־קופערס

קאָלעקציאָן־קופערס און פערשידענע לעדער־גאַלאַנטעריע ווי טעקעס און דאַמען־טאַשען. צו ווערען אויך אָנגענומען פערשידענע בעשטעלונגען אויף מוסטער־קאָלעקציאָנען און ווערען אויסגעפערטיגט אין פערלויף פון 6 שעה גרעסערע בעשטעלונגען אין משך פון א טאָג.

רעעל! צוגענגליכע פרייזען! ביליג!

ראַדיאָ־אַפּאַראַטען

פון 50 זלאָטים

ווי אויך אַלע זעמטליכע צו בעהער אויף גינסטיגע בעדינגונגען עמפּפעהלט דאָס עלעקטראָטעכנישע געשעפט

A. FUKS, Łódż, Piotrkowska 27, telefon 52-01, 134

בעקאַנטמאַכונג.

די בעוואוסטע וואַרשאָווער פירמע א. נ. **J. KRZYPOW** האָט ערעפענט — אין —

לאָדז, 16 בענעדיקטאַ 16

א מעבעל־לאַגער

קויפט און פערקויפט אַלערליי מעבעל, דיוואַנעס, נײ־מאַשינען, ווי אויך גאַרדעראָבען. אַנטיקען און פעלצען. ב׳קויף פּיאַנינאָס, אין ב׳צאָהל די העכסטע פרייזען קומט און איבערצייגט אייך. 289

אכטונג אכטונג
ה״ה פריזערס!

העלניש וואַסער 4.25 זל. א קילאָ.
בלומען־וואַסער 4.25 זל. א קילאָ.
חעושעטאָל 3.50 זל. א קילאָ
ראַזיר־זייף Pixin 7.80 זל. א קילאָ

אַלץ בעקומט איהר אַמביליגסטען נור אין דער

פּערפומעריע פון
י. דרוקער, זאַוואַדזקאַ 11

לעטשניצע פון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען

און ערצטליך־רענטגענישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד״ר ראַפּאַפּאָרט	נאָז, האַלז, אויערן קר.	11-10 2-3 6½-7½
ד״ר רוזשאַנער	הויט־און געשלעכט־קר.	11-10 2-1
ד״ר גאָלדשטיין־פּאָראַק	אויגען־קראַנקהייטען	2-1 8-7
ד״ר יוסטמאַן	נערווען־קראַנקהייטען	2-12
ד״ר ראַבינאָוויטש	קינדער־קראַנקהייטען	12-10 5-4
ד״ר פּאַפּיערני	פרויען־און געבורטס־הילף	1-11½ 6-5
ד״ר קאַנטאָר	כירורגישע־קראַנקהייטען	4-3 2-1.?
ד״ר ווינבערג	אינערע הערץ לונגען־קר.	1-11 7-5½
ד״ר סטופּעל	רענטגען	6-4 12-10
א. גראָדזענטשיק	צאָהן־ארצט	7-3
נ. ראָזעס	צאָהן־ארצט	2-9

צאָהן־פּאָמבירונג, בעלייכטונגען, קאָפּאָנען, מאַסקען, א. אז. וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

רענטגען־אינסטיטוט

הײלונג פון הויט־קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ־לאַמפּע, דיאַטערמיע, לעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַמלער. אָנמעלדונגען נעמען שוין אָן (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
חיזיט אין דער שטאָט.

אַלטע און יונגע

קען זיך שוין מעלדען צום שילדערן מאַלער
פוקס, וסכאָדניאַ 50

Dr. med.
H. Lajchter

קאָנסטאַנטינער 9.
רוג זאַכאָדניע טעל. 49-66
צאָהן־כירורג
מעטיצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען ווי: שטשענקעס, גומענס דושאָנקעלעס, צאָהן־פיסטולעס א.ז.וו. נעמט אָן פון 5—1½ און פון 8—9 אָוו. זונטאָג 11—2.

הײלפּעדאַגאָגישע קורסען
פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען, טויבשטומהייט)

Dr. med. A. Szmirgeld

נערווען־ארצט.
עלעקטריזאַציעס, ליכטהיילאַפּאַראַטען.
CEGIELNIANA 6,
tel. 51-89
עמפּפאַנגט פון 5 — 7 אָוונד.

Dr. med.
Braun

פּאָלודניאָווע 23
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל־ארצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער־שוואַכע. בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־ליכט (האַר־אויספאַל)
נעמט אָן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אָווענד

פערשידענע

לאַקאַלען

און רעמיזעס אין צענטרום שטאָט צו פערמיטען. איין לאָקאַל אויפ׳ן ערשטען שטאָק פון 16 פענסטער, איין לאָקאַל פון 6 פענסטער, געאייגנעט אויף שטרימף פאַבריקען, אויף לאַגערן און טריקאָטאַזשע, ווי אויך שנוראָווע־לעס.

צו ערפאַהרען אין אַדמ. פון דער צייטונג. 670

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן־ארצט

St. GELBERG

זאַכאָדניאַ 15, טעל. 13-08

הײלט גאַנץ פערנאַכלעסיגטע צייהן און מויל־קראַנקהייטען. צאָהן־ציהונג אָהן שמערצען, הײלט מיט ליכט־בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע צייהן. נעהמט אָן פון 9—12 פאַרמיטאָג און פון 3—7 א זייגער אָוונד. ביליגע פרייזען. 1481

עד מתי עצל תשכב?

ווי לאַנג וועסט וואַרטען מיט דיינע איצטיגע און פאַר־מלחמה׳דיגע וועקסלען?

מתי תקום משנתך?

וועסט קומען אין ביוראָ

17 פּעטריקאָווער 17

2־טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו ס׳ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט׳ן אוסטאַווע, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט אין פוילען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָלאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט־רושאַנדו, ביטעס וועגען דירה און אויסאַנד ראָזיעמטשי און אין אַלע פּאָליציי־בעצירקען, שותפות־אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַוואַניעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

רעכטס־קאָנסולענט י. מאַנעלאַ,
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52
שנעל, רעעל און ביליג!

די מאָדערנסטע

לאַמפּען

פאַר שפּייזע־צימערן און קאַבינעטען קויפט זיך צמבעס.צן צו פאַבריקס־פרייזען נור ביי

א. י. אייזנער, פּאָלודניאָווא 25

לעטשניצע פון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען!

בושעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד

ד״ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן־קר.	3—4
ד״ר הערשנער	קינדער־קראַנקהייטען	12—9½ 5—4
ד״ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	1—11 6—5
ד״ר לוביטש	הויט־און געשלעכט קר.	2—12
ד״ר שמירגעלד	נערווען און גמיטגע קר.	3—1
ד״ר גאָלדבלאַט	אויגען־קראַנקהייטען	2—12.30
ד״ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	1 —
ד״ר בערנסאָן	פרויען און געבורטס־הילף	3—4

פּסיכאָ־טעראַפּיע, שפּר ר־שטערונגען ווי שטאַמלען א. ז. וו. פּאָקען־שפּעלען, קינסטליכע בערג־זון־בעשטראַהלונג אַקנע־שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום מאַכען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אורין, פלעגמע און בלוט. 2120

אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען א רענטגענישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד״ר זילבערשטיין	צאָהן־אַרצט	10 2 נ. מ.
ד״ר לאָזשינסקאַ סמאַראַפּאָלסקאַ	צאָהן־ארצט	7—3

קינסטליכע צייהן, קראָנען, מאָסטען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג

אַבאָנאַמענטס־פּרייז: אין לאָדז: א חודש — 5 זלאָטעס, — אויף דער פּראָווינץ: א חודש — 6 זלאָטעס, אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר׳ן אינהאַלט און טערמין פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פאַראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען ביטאָג און ביינאַכט.

אַנאָנסען־פּרייז: פאַר 1 מילימעטער־שורה. פאַרן טעקסט 15 גראָשען, פרייטאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 40 גר., פרייטאָג 60 גראָשען, נאָכ׳ן טעקסט 10 גראָשען, פרייטאָג 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצענט טייערער. אויסער דער שטאָט — 50 פּראָצענט טייערער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.